

**Ogólne Warunki Ubezpieczenia Podróży
dla Klientów Korporacyjnych (Corporate Travel)
Nr 10.21.004**

Europäische Reiseversicherung AG
z siedzibą w Monachium Oddział w Polsce
ul. Chmielna 101/102, 80-748 Gdańsk

Informacja dotycząca umów ubezpieczenia zawartych na podstawie Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Podróży dla Klientów Korporacyjnych (Corporate Travel) Nr 10.21.004 zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2015 r. w sprawie informacji zamieszczanych we wzorcach umów stosowanych przez zakład ubezpieczeń (Dz.U. poz. 2189).

	Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności ERV uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania, świadczenia lub ich obniżenia
Postanowienia ogólne	§1, §10 ust.1-5, §11, §18	§9 ust.4, §10 ust.7, §13 ust.4, §17
Koszty leczenia i transportu	§§19-21, §24, §25 ust.1-2	§23, §25 ust.3
Assistance	§§26-35, §45 ust.1-4	§45 ust.5
NNW	§§47-49, §51, §§53-56, §57 ust. 1-2	§52, §57 ust.3
Koszty ratownictwa i poszukiwań	§§58-59, §61 ust. 1-2	§61 ust.3
Koszty rezygnacji z podróży	§§62-63, §66 ust.1	§65, §66 ust.2, §64 ust.3
Koszty przerwania podróży	§§67-68, §70 ust.1	§69 ust.4-5, §70, §71 ust.2
Koszty podróży osoby zastępującej	§§72-73, §75 ust.1	§75 ust.2
Bagaż podróżny	§§76-78, §80, §82 ust.1-2, §83	§79 ust.4-5, §81, §82 ust.3
OC w życiu prywatnym	§84, §87 ust. 1-2	§85 ust.3, §86, §87 ust.5
Porwanie (kidnapping)	§88, §90	§89
Ochrona w strefie wojennej/ wysokiego ryzyka	§92	§93
Sprzęt sportowy	§§94-96, §98, §100 ust.1, §101	§97 ust.4, §99, §100 ust.2

Ogólne Warunki Ubezpieczenia Podróży dla Klientów Korporacyjnych (Corporate Travel)

Nr 10.21.004

Europäische Reiseversicherung AG z siedzibą w Monachium Oddział w Polsce

ul. Chmielna 101/102, 80-748 Gdańsk

Definicje	3
Postanowienia Ogólne	6
A Ubezpieczenie kosztów leczenia i transportu	9
B Ubezpieczenie kosztów udzielenia natychmiastowej pomocy assistance	11
C Ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków	13
D Ubezpieczenie kosztów ratownictwa i poszukiwań	15
E Ubezpieczenie kosztów rezygnacji z podróży	16
F Ubezpieczenie kosztów przerwania podróży	17
G Ubezpieczenie kosztów podróży osoby zastępującej	18
H Ubezpieczenie bagażu podróжного	19
I Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym	20
J Porwanie (kidnapping)	21
K Ochrona ubezpieczeniowa w strefie wojennej/wysokiego ryzyka	22
L Ubezpieczenie sprzętu sportowego	22

Paragrafy 1-18 dotyczą wszystkich rodzajów ubezpieczeń w **podróży** oferowanych przez Ubezpieczyciela Europäische Reiseversicherung AG z siedzibą w Monachium Oddział w Polsce (zwanego dalej ERV) na mocy niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia (zwanych dalej OWU). Sekcje A-L określają szczegółowo przedmiot oraz zakres ochrony ubezpieczeniowej udzielanej w poszczególnych rodzajach ubezpieczeń.

§ 1 Umowa ubezpieczenia i zakres ubezpieczenia

1. Na podstawie niniejszych OWU, ERV w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, zawiera umowy ubezpieczenia z przedsiębiorcami oraz jednostkami organizacyjnymi nie będącymi osobami prawnymi (zwanymi dalej **Ubezpieczającymi**) na rzecz zatrudnionych przez **Ubezpieczających** pracowników i innych wskazanych przez nich osób (zwanymi dalej **Ubezpieczonymi**).
2. Umowa ubezpieczenia może obejmować swoim zakresem ubezpieczenie:
 - 1) kosztów leczenia i transportu,
 - 2) kosztów udzielenia natychmiastowej pomocy assistance,
 - 3) następstw **nieszczęśliwych wypadków**,
 - 4) kosztów ratownictwa i poszukiwań,
 - 5) kosztów rezygnacji z **podróży**,
 - 6) kosztów przerwania **podróży**,
 - 7) kosztów **podróży** osoby zastępującej **Ubezpieczonego**,
 - 8) bagażu podróжного,
 - 9) odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym,
 - 10) na wypadek **porwania**,
 - 11) kosztów ochrony w strefie wojennej/wysokiego ryzyka,
 - 12) **sprzętu sportowego**.

Definicje

§ 2 Definicje

W myśl niniejszych OWU za:

- 1) **akty terroryzmu** - uważa się nielegalne akcje organizowane

z pobudek ideologicznych, religijnych lub politycznych, indywidualne lub grupowe, skierowane przeciwko osobom i/lub obiektom w celu wprowadzenia chaosu, zastraszenia ludności i dezorganizacji życia publicznego przy użyciu przemocy, a także groźby skierowane przeciw społeczeństwu z zamiarem jego zastraszenia, dla osiągnięcia celów politycznych, religijnych lub społecznych,

- 2) **aktywizację zawodową** - uważa się przeszkolenie **Ubezpieczonego** umożliwiające podjęcie innej pracy zawodowej niż ta, jaką **Ubezpieczony** wykonywał przed zajęciem **nieszczęśliwego wypadku**, a której dalsze wykonywanie, ze względu na stan zdrowia, będący efektem **nieszczęśliwego wypadku**, jest aktualnie niemożliwe,
- 3) **amatorskie uprawianie sportów** - uważa się aktywność sportową wykonywaną wyłącznie w celach rekreacyjnych, czyli wypoczynku, rozrywki, rozwijania osobowości, doskonalenia sprawności lub wydolności zdrowia,
- 4) **biuro podróży** - uważa się agenta turystycznego, organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego,
- 5) **Centrum Alarmowe** - uważa się jednostkę organizacyjną wskazaną przez ERV, zajmującą się świadczeniem usług udzielenia natychmiastowej pomocy w ramach umowy ubezpieczenia,
- 6) **chorobę przewlekłą** - uważa się stan chorobowy, zdiagnozowany przed zawarciem umowy ubezpieczenia, który posiada co najmniej jedną z następujących cech: charakteryzuje się powolnym rozwojem, długookresowym przebiegiem, wymaga leczenia w sposób stały lub okresowy, w jego przebiegu mogą następować okresy ustąpienia dolegliwości lub ich zaostrzenie (nasilenie),
- 7) **członka rodziny** - uważa się rodziców, przysposabiających, ojczyma, macochę, rodzeństwo, współmałżonka, konkubinę lub konkubenta, dzieci (w tym przysposobione), pasierbów, dziadków, wnuki, teściów, zięcia, synową,
- 8) **dokument ubezpieczenia** - uważa się polisę, certyfikat ubezpieczeniowy lub inny dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia,
- 9) **epidemię choroby zakaźnej** - uważa się wystąpienie na danym obszarze zakażeń lub zachorowań na chorobę zakaźną w liczbie wyraźnie większej niż we wcześniejszym okresie albo wystąpienie zakażeń lub chorób zakaźnych dotychczas niewystępujących,
- 10) **katastrofę żywiołową (naturalną)** - uważa się zdarzenie związane z działaniem sił natury, powodujące drastyczne zmiany środowiska i wywołane przez takie czynniki jak: wyładowania atmosferyczne, wstrząsy sejsmiczne, silne wiatry, intensywne opady atmosferyczne, długotrwałe występowanie ekstremalnych temperatur, osuwiska ziemi, pożary, susze, powodzie, zjawiska lodowe na rzekach i morzach oraz jeziorach i zbiornikach wodnych, masowe występowanie szkodników, chorób roślin lub zwierząt albo chorób zakaźnych ludzi albo też działanie innego żywiołu,
- 11) **kradzież** - uważa się kradzież (określoną w art. 278 Kodeksu Karnego), **kradzież z włamaniem**, **rozbój** oraz zabór w celu krótkotrwałego użycia (określony w art. 289 Kodeksu Karnego),
- 12) **kradzież z włamaniem** - uważa się dokonanie albo usiłowanie dokonania zaboru mienia z zamkniętego pomieszczenia, po uprzednim usunięciu zabezpieczenia z użyciem siły, lub otwarciu wejścia przy użyciu narzędzi albo podrobionego lub dopasowanego klucza, bądź klucza oryginalnego, w którego posiadanie sprawca wszedł wskutek włamania do innego pomieszczenia lub w wyniku **rozboju**,
- 13) **kraj zamieszkania** - uważa się Rzeczpospolitą Polską lub kraj,

- w którym dana osoba objęta jest ubezpieczeniem społecznym,
- 14) **leczenie ambulatoryjne** - uważa się każde leczenie poza trwającym nieprzerwanie co najmniej 24 godziny pobyt w szpitalu lub innej placówce medycznej,
 - 15) **leczenie szpitalne** - uważa się pobyt w placówce medycznej, trwający nieprzerwanie co najmniej 24 godziny,
 - 16) **miejsce zamieszkania** - uważa się miejsce stałego zameldowania oraz miejsce, w którym dana osoba zamieszkuje lub przebywa z zamiarem stałego pobytu,
 - 17) **nagłe zachorowanie** - uważa się stan chorobowy powstały w sposób nagły, wymagający udzielenia natychmiastowej pomocy medycznej; za nagłe zachorowanie uznaje się również **zawały serca** i **udary mózgu**, o ile przed zawarciem umowy ubezpieczenia nie występowała choroba układu sercowo-naczyniowego (w tym nadciśnienie tętnicze lub choroba wieńcowa) lub cukrzyca,
 - 18) **najbliższego krewnego** - uważa się:
 - a) **członka rodziny**,
 - b) osobę, która w trakcie **podróży Ubezpieczonego** opiekowała się jego niepełnoletnimi dziećmi lub potrzebującymi opieki pozostałymi **członkami rodziny**,
 - 19) **narciarstwo** - uważa się uprawianie narciarstwa biegowego, zjazdowego i snowboardingu na oznakowanych trasach,
 - 20) **nieszczęśliwy wypadek** - uważa się niezależne od woli poszkodowanego zdarzenie nagłe, wywołane przyczyną zewnętrzną,
 - 21) **obiekt noclegowy** - uważa się dom, apartament oraz inne miejsce noclegowe oferowane odpłatnie,
 - 22) **okres odpowiedzialności** - uważa się okres, w którym ERV ponosi odpowiedzialność za powstałe w czasie jego trwania wypadki ubezpieczeniowe,
 - 23) **okres ubezpieczenia** - uważa się wskazany w **dokumentie ubezpieczenia** okres, na który strony zawarły umowę ubezpieczenia, i w którym ERV udziela ochrony ubezpieczeniowej,
 - 24) **osobę towarzyszącą** - uważa się osobę odbywającą całą **podróż** wraz z **Ubezpieczonym**,
 - 25) **osobę trzecią** - uważa się osobę pozostającą poza stosunkiem ubezpieczeniowym,
 - 26) **osobę uprawnioną** - uważa się osobę lub osoby wskazane na piśmie przez **Ubezpieczonego**, które mają otrzymać świadczenie przyznane z powodu śmierci **Ubezpieczonego** w ubezpieczeniu następstw **nieszczęśliwych wypadków**, a także osobę lub osoby, na które przechodzi roszczenie **uprawnionego** po jego śmierci, jako prawo majątkowe należące do spadku po **uprawnionym**,
 - 27) **pakiet SPORT** - uważa się pakiet ryzyk ubezpieczeniowych związanych z **amatorskim uprawianiem sportów wysokiego ryzyka**, obejmujący rozszerzone ryzyko kosztów leczenia i transportu poniesionych w trakcie **podróży zagranicznej**, następstw **nieszczęśliwych wypadków** oraz ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym, ubezpieczenie kosztów ratownictwa i poszukiwań, ubezpieczenie **sprzętu sportowego**, ubezpieczenie kosztów rehabilitacji oraz ubezpieczenie assistance,
 - 28) **pandemię** - uważa się **epidemię choroby zakaźnej** obejmującą swoim obszarem znaczną część kontynentu lub kilka kontynentów,
 - 29) **podróż** - uważa się wszelkiego rodzaju przemieszczanie się i/lub pobyt poza **miejscem zamieszkania**,
 - 30) **podróż służbową** - uważa się wszelkiego rodzaju przemieszczanie się i/lub pobyt poza **miejscem zamieszkania**, w celu wykonania przez **Ubezpieczonego** zobowiązań wynikających z umowy zawartej pomiędzy **Ubezpieczającym** a **Ubezpieczonym**,
 - 31) **podróż zagraniczną** - uważa się wszelkiego rodzaju przemieszczanie się i/lub pobyt poza **krajem zamieszkania**,
 - 32) **porwanie** - uważa się zatrzymanie lub uprowadzenie siłą lub podstępem **Ubezpieczonego** przez **osobę trzecią** bez zgody **Ubezpieczonego** oraz bez uzasadnienia prawnego,
 - 33) **pracę fizyczną** - uważa się wszelkie prace i czynności nie stanowiące **pracy umysłowej** i **pracy fizycznej o wysokim stopniu ryzyka**, w tym działalność nie wynikającą ze stosunku pracy,
 - 34) **pracę fizyczną o wysokim stopniu ryzyka** - uważa się wykonywanie prac i czynności, w tym działalność nie wynikającą ze stosunku pracy, zwiększających prawdopodobieństwo zajścia wypadku w związku z:
 - a) używaniem niebezpiecznych narzędzi takich jak: wiertarki udarowe, piły mechaniczne, młoty pneumatyczne, szlifierki, pilarki,
 - b) używaniem środków chemicznych takich jak: farby, lakiery, rozpuszczalniki, gazy techniczne i spalinowe, oleje techniczne,
 - c) obsługą maszyn budowlanych, wyburzeniowych i drogowych oraz mechanicznych środków transportu takich jak: dźwigi, żurawie, suwnice, wózki widłowe itp.,
 - d) aktywnością w niebezpiecznym środowisku, tj.: prace na wysokości powyżej 2 metrów, prace na głębokości 2 metrów poniżej gruntu, prace wewnątrz zbiorników, kanałów, studni i wnętrzach urządzeń, prace w zasięgu pola elektromagnetycznego,
 - 35) **pracę umysłową** - uważa się wykonywanie prac biurowych, a także uczestnictwo w konferencjach, seminariach lub szkoleniach teoretycznych,
 - 36) **profesjonalne uprawianie sportów** - uważa się uprawianie dyscyplin sportowych w ramach sekcji lub klubów sportowych w celach zarobkowych,
 - 37) **przewoźnika** - uważa się przedsiębiorstwo posiadające wszelkie zezwolenia i koncesje, umożliwiające odpłatny przewóz osób i mienia środkami transportu lądowego, lotniczego lub morskiego,
 - 38) **rozbój** - uważa się zabór mienia ruchomego w celu przywłaszczenia przy użyciu przemocy lub groźby użycia takiej przemocy, a także doprowadzenie **Ubezpieczonego** do stanu nieprzytomności lub bezbronności,
 - 39) **rozpoczęcie podróży** - uważa się moment opuszczenia **miejsca zamieszkania** lub stanowisko pracy, w zależności od tego, co nastąpi później, w celu odbycia **podróży**,
 - 40) **ryzyka elementarne** - uważa się następujące **zdarzenia losowe**:
 - a) deszcz nawałny - opad deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4, potwierdzony przez właściwy instytut meteorologiczny; pojedyncze **szkody** uważa się za spowodowane przez deszcz nawałny, jeżeli w najbliższym sąsiedztwie stwierdzono działanie deszczu nawałnego,
 - b) erupcję wulkaniczną - zjawisko wydostawania się na powierzchnię ziemi lub do atmosfery jakiegokolwiek materiału wulkanicznego, tj. magmy, materiałów piroklastycznych, gazów, par,
 - c) grad - opad atmosferyczny składający się z bryłek lodu, wyrządzający masowe **szkody**; pojedyncze **szkody** uważa się za spowodowane przez grad, jeżeli w najbliższym sąsiedztwie stwierdzono działanie gradu,
 - d) huragan - działanie wiatru o prędkości nie mniejszej niż 24 m/s, wyrządzające masowe **szkody**; pojedyncze **szkody** uważa się za spowodowane przez huragan, jeżeli w najbliższym sąsiedztwie stwierdzono działanie huraganu,
 - e) lawinę - gwałtowne zsuwanie lub staczanie się mas śniegu, lodu, błota lub kamieni ze zboczy i stoków na terenach górskich lub falistych,
 - f) osunięcie się ziemi - nie spowodowane działalnością ludzką gwałtowne przemieszczanie się mas ziemi,
 - g) powódź - zatopienie terenów w następstwie podniesienia się poziomu wody w korytach wód płynących lub stojących, albo wskutek spływu wód po zboczach i stokach

- na terenach górskich lub falistych,
- h) pożar - działanie ognia, który przedostał się poza palenisko, lub powstał bez paleniska i mógł rozprzestrzeniać się o własnej sile,
 - i) trzęsienie ziemi - naturalny, krótki i gwałtowny wstrząs (lub ich serię) gruntu, powstały pod powierzchnią ziemi i rozchodzący się w postaci fal sejsmicznych od ośrodka (epicentrum), znajdującego się na powierzchni, gdzie drgania są najsilniejsze; przy określaniu siły trzęsienia ziemi używa się skali magnitud (skala Richtera),
 - j) uderzenie pioruna - bezpośrednie odprowadzenie ładunku elektrycznego z atmosfery do ziemi przez mienie,
 - k) upadek statku powietrznego - katastrofa bądź przymusowe lądowanie samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego, a także upadek ich części lub przewożonego ładunku, z wyłączeniem zrzutu paliwa,
 - l) zalanie - następstwo działania wody powstałe na skutek:
 - (i) wydostania się wody, pary lub płynów na skutek uszkodzenia urządzeń sieci wodociągowej, kanalizacyjnej lub grzewczej,
 - (ii) cofnięcia się wody lub ścieków z urządzeń publicznej sieci kanalizacyjnej,
 - (iii) pozostawienia otwartych kranów lub innych zaworów w urządzeniach sieci określonych w ppkt (i) niniejszej litery,
- 41) **sporty ekstremalne** - uważa się uczestniczenie w wyprawach lub ekspedycjach do miejsc charakteryzujących się ekstremalnymi warunkami klimatycznymi lub przyrodniczymi (typu: pustynia, busz, dżungla, bieguny oraz tereny lodowcowe i śnieżne wymagające użycia sprzętu asekuracyjnego) oraz uprawianie dyscyplin sportowych wymagających ponadprzeciętnych umiejętności, odwagi i działania w warunkach dużego ryzyka, często zagrożenia życia: **sporty powietrzne**, skoki bungee, parkour, freerun, speleologia, abseiling, alpinizm, himalaizm, wszelkiego rodzaju aktywności uprawiane na wysokości powyżej 4 500 m n.p.m. oraz w trudnych warunkach terenowych lub klimatycznych, wspinaczka lodowa, skoki narciarskie, heliskiing, heliboarding, bobsleje, kolarstwo górskie, hydrospeed, motocross, wszelkiego rodzaju ewolucje akrobatyczne,
 - 42) **sporty powietrzne** - uważa się uprawianie baloniarstwa, lotniarstwa, parolotniarstwa, spadochroniarstwa, szybownictwa oraz wszelkiego rodzaju ich odmian, a także uprawianie dyscyplin związanych z przemieszczaniem się w przestrzeni powietrznej,
 - 43) **sporty wysokiego ryzyka** - uważa się: **narciarstwo**, nurkowanie z użyciem aparatów oddechowych, freediving poniżej 10 m p.p.m., rafting oraz inne sporty uprawiane na rzekach górskich (z wyjątkiem hydrospeedu), żeglarstwo na morzach i oceanach, wszelkiego rodzaju aktywności uprawiane na wysokości od 2 500 m n.p.m. do 4 500 m n.p.m., wspinaczkę skałkową i wysokogórską (z wyjątkiem alpinizmu i himalaizmu), bouldering, sztuki walki i wszelkiego rodzaju sporty obronne, myślistwo, strzelectwo, szermierkę, hokej na lodzie, łyżwiarstwo, dosiadanie i jazdę na zwierzętach wierzchołkowych i pociągowych, polo, jazdę na quadach, jazdę na nartach wodnych i skuterach wodnych, jazdę na przedmiotach ciągniętych przez pojazdy przeznaczone do poruszania się po wodzie, kitesurfing, oraz sporty, w których wykorzystywane są pojazdy przeznaczone do poruszania się po śniegu lub lodzie,
 - 44) **sprzęt narciarski** - uważa się narty biegowe i zjazdowe, deskę snowboardową, wiązania, kijki, buty narciarskie i snowboardowe, kask i gogle,
 - 45) **sprzęt sportowy** - uważa się wszystkie przedmioty, nie będące elementem odzieży, przeznaczone do uprawiania wszelkiego rodzaju dyscyplin sportowych (np. rower, deska surfingowa, kije golfowe) łącznie z akcesoriami; w tym także **sprzęt narciarski**,
 - 46) **strajk** - uważa się zbiorowe, dobrowolne wstrzymanie pracy przez pracowników na jakiś czas w jednym lub kilku zakładach, instytucjach, będące wyrazem protestu, np. politycznego, ekonomicznego oraz żądaniem zmian,
 - 47) **strefę wojenną** - uważa się tereny, na których prowadzone są działania wojenne, mają miejsce: rewolucja, rebelia, rozruchy lub zamieszki z użyciem broni. Nie ma znaczenia czy wojna została wypowiedziana, czy nie, jeśli dany obszar został uznany za strefę wojenną przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych. Do obszarów tych, zalicza się także tereny, gdzie prowadzone są zbrojne działania takie jak: powstania, bunt, wojna domowa, stan wojenny, działania partyzantkie, obłężenie,
 - 48) **sumę gwarancyjną** - uważa się górną granicę odpowiedzialności ERV w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w § 1 ust. 2 pkt 9) określoną w złotych polskich lub w walucie zagranicznej przeliczonej na walutę polską według średniego kursu Narodowego Banku Polskiego z dnia poprzedzającego dzień zawarcia umowy ubezpieczenia,
 - 49) **sumę ubezpieczenia** - uważa się górną granicę odpowiedzialności ERV w ubezpieczeniach, o których mowa w § 1 ust. 2 pkt 1)- 8) oraz 10)-12), określoną w złotych polskich lub w walucie zagranicznej przeliczonej na walutę polską według średniego kursu Narodowego Banku Polskiego z dnia poprzedzającego dzień zawarcia umowy ubezpieczenia,
 - 50) **szkodę** - uważa się uszczerbek w dobrach prawnie chronionych (takich jak: życie, zdrowie, mienie), powstały bezpośrednio wskutek objętego umową ubezpieczenia zdarzenia, które miało miejsce w **okresie ubezpieczenia**, mającego charakter nadzwyczajny, niespodziewany i niezależny od woli **Ubezpieczonego**,
 - 51) **szkodę w mieniu** - uważa się utratę, uszkodzenie lub zniszczenie przedmiotów materialnych, w tym nieruchomości i mienia ruchomego,
 - 52) **szkodę na osobie** - uważa się śmierć, uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia,
 - 53) **Ubezpieczającego** - uważa się osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, z którą ERV zawiera umowę ubezpieczenia i która jest jedynym podmiotem zobowiązanym do zapłaty składki ubezpieczeniowej,
 - 54) **Ubezpieczonego** - uważa się osobę fizyczną objętą ochroną ubezpieczeniową,
 - 55) **udar mózgu** - uważa się uszkodzenie mózgu na skutek jego ogniskowego niedokrwienia, wynaczynienia krwi lub zatoru tętnicy śródczaszkowej materiałem pochodzącym z układu krwionośnego oraz krwotok podpajęczynówkowy na skutek pęknięcia wrodzonego tętniaka wewnątrzczaszkowego,
 - 56) **udział własny** - uważa się kwotę, o którą ERV zmniejsza przyznane odszkodowanie,
 - 57) **umowę rezerwacji noclegu** - uważa się złożenie zamówienia na nocleg w obiekcie świadczącym usługi hotelarskie lub noclegowe, zgodnie z Ustawą o usługach turystycznych z dnia 29 sierpnia 1997 r, pod warunkiem, że rezygnacja z noclegu skutkuje sankcjami finansowymi,
 - 58) **uprawnionego** - uważa się **Ubezpieczonego**, zaś w przypadku ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej poszkodowanego, będącego **osobą trzecią**,
 - 59) **wypadek ubezpieczeniowy** - uważa się zajście **zdarzenia losowego** objętego ochroną ubezpieczeniową, które stanowi podstawę do wystąpienia z roszczeniem o wypłatę odszkodowania lub świadczenia,
 - 60) **zakończenie podróży** - uważa się moment przybycia do **miejsca zamieszkania** lub stanowiska pracy, w zależności od tego, które wydarzenie nastąpi wcześniej, po ukończeniu **podróży**,
 - 61) **zawał serca** - uważa się martwicę mięśnia sercowego powstającą na skutek zaburzeń ukrwienia, potwierdzoną wynikiem badania EKG oraz podwyższeniem poziomu markerów enzymatycznych w surowicy krwi,

62) zdarzenie losowe - uważa się niezależne od woli **Ubezpieczonego** zdarzenie przyszłe i niepewne, które miało miejsce w **okresie odpowiedzialności ERV**.

Postanowienia ogólne

§ 3 Zawarcie umowy ubezpieczenia

- Umowę ubezpieczenia zawiera się na wniosek **Ubezpieczającego**.
- Wniosek sporządzony w formie pisemnej, powinien zawierać co najmniej następujące dane:
 - nazwa oraz adres **Ubezpieczającego**,
 - numer NIP/REGON **Ubezpieczającego**,
 - okres ubezpieczenia**,
 - imię, nazwisko oraz datę urodzenia/PESEL **Ubezpieczonego** - w przypadku umów imiennych,
 - deklarowaną liczbę dni ochrony ubezpieczeniowej do wykorzystania w **okresie ubezpieczenia** - w przypadku umów bezimiennych.
- Zawarcie umowy ubezpieczenia potwierdza się **dokumentem ubezpieczenia**.
- Integralną część umowy ubezpieczenia stanowią niniejsze OWU.
- Strony mogą wprowadzić do umowy ubezpieczenia postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych OWU w formie klauzul umownych, z zastrzeżeniem, że muszą być one sporządzone na piśmie i w pełnym brzmieniu dołączone do umowy pod rygorem ich nieważności.
- Umowę ubezpieczenia zawiera się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
- Umowa ubezpieczenia kosztów rezygnacji z **podróży służbowej** może zostać zawarta najpóźniej w terminie 7 dni od daty zawarcia umowy przewozu, umowy rezerwacji lub umowy (formularza) zgłoszenia uczestnictwa w konferencji, warsztatach, szkoleniu, kursie, chyba że zawarcie umowy przewozu, umowy rezerwacji lub umowy zgłoszenia nastąpi w terminie krótszym niż 30 dni przed datą wyjazdu. W takim wypadku zawarcie umowy ubezpieczenia kosztów rezygnacji z **podróży służbowej** może być dokonane jedynie w dniu zawarcia umowy przewozu, umowy rezerwacji lub umowy zgłoszenia.
- Umowa ubezpieczenia kosztów przerwania **podróży służbowej** może zostać zawarta jedynie łącznie z umową ubezpieczenia kosztów rezygnacji z **podróży służbowej**.
- Roszczenie o zapłatę składki przysługuje ERV wyłącznie przeciwko **Ubezpieczającemu**. ERV może podnieść zarzut mający wpływ na swoją odpowiedzialność również przeciwko **Ubezpieczonemu**.
- Ubezpieczony** jest uprawniony do żądania należnego odszkodowania lub świadczenia bezpośrednio od ERV.

§ 4 Rodzaje ubezpieczeń

Na podstawie niniejszych OWU mogą być oferowane następujące rodzaje ubezpieczeń:

- imiennie - na rzecz pracowników i innych osób imiennie wskazanych przez **Ubezpieczającego**,
- bezimiennie (osobodni) - na określony limit osobodni, w ramach których umową objęte są **podróże** pracowników i innych osób wskazanych przez **Ubezpieczającego**.

§ 5 Zakres terytorialny

Ochrona ubezpieczeniowa udzielana jest w następujących strefach geograficznych, z zastrzeżeniem postanowień § 18 oraz określonych w sekcji K:

- Europa - państwa położone na terytorium kontynentu europejskiego, tj. Albania, Andora, Austria, Belgia, Białoruś, Bośnia i Hercegowina, Bułgaria, Chorwacja, Czarnogóra, Czechy, Dania (w tym Wyspy Owcze), Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Islandia, Liechtenstein,

Litwa, Luksemburg, Łotwa, Macedonia, Malta, Mołdawia, Monako, Niemcy, Norwegia (w tym archipelag Svalbard i wyspa Jan Mayen), Portugalia (w tym archipelag Azory), Rosja (do Uralu), Rumunia, San Marino, Serbia, Słowacja, Słowenia, Szwajcaria, Szwecja, Ukraina, Watykan, Węgry, Wielka Brytania (w tym wyspy Man, Guernsey, Jersey, Orkady, Szetlandy oraz półwysep Gibraltaru), Włochy oraz Wyspy Kanaryjskie (Hiszpania), archipelag Madera (Portugalia), a także państwa pozaeuropejskie położone w basenie Morza Śródziemnego tj. Algieria, Cypr, Egipt, Gruzja, Izrael, Jordania, Kazachstan (do Uralu), Liban, Libia, Maroko, Syria, Tunezja, Turcja,

- Świat - terytoria wszystkich państw świata.

§ 6 Składka ubezpieczeniowa

- Składkę ubezpieczeniową ustala się na podstawie taryf obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia. Wysokość składki ubezpieczeniowej uzależniona jest od zakresu ubezpieczenia, zakresu ryzyk dodatkowych, zakresu terytorialnego, rodzaju zawartej umowy, profilu działalności **Ubezpieczającego**.
- W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego **okresu ubezpieczenia**. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.

§ 7 Okres ubezpieczenia i okres odpowiedzialności ERV

- Okres ubezpieczenia** określa się w **dokumentie ubezpieczenia**.
- Okres odpowiedzialności ERV** rozpoczyna się od dnia wskazanego w **dokumentie ubezpieczenia** jako data początku **okresu ubezpieczenia**, nie wcześniej jednak niż z momentem **rozpoczęcia podróży**, pod warunkiem opłacenia składki, z zastrzeżeniem postanowień ust. 4, 6 i 7 niniejszego paragrafu.
- Okres odpowiedzialności ERV** trwa jeden rok i obejmuje dowolną liczbę podróży, podczas których jednorazowy pobyt **Ubezpieczonego** poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w zależności od wybranego wariantu trwa nie dłużej niż:
 - pierwsze 92 dni każdej **podróży** realizowanej w **okresie ubezpieczenia**,
 - pierwsze 180 dni każdej **podróży** realizowanej w **okresie ubezpieczenia**.
- W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na rachunek **Ubezpieczonego** przebywającego poza granicami **kraju zamieszkania**, **okres odpowiedzialności ERV** rozpoczyna się po upływie 3 dni (okres karencji), licząc od dnia następnego po dacie zawarcia umowy ubezpieczenia i opłaceniu składki lub raty składki. Okres karencji nie obowiązuje w przypadku przedłużania okresu obowiązywania umów ubezpieczenia (wznowienie ochrony ubezpieczeniowej), pod warunkiem, że przedłużenie to nastąpi przed upływem okresu obowiązywania wznawianej umowy, z zachowaniem ciągłości okresu ochrony.
- Okres odpowiedzialności ERV** kończy się z dniem wskazanym w **dokumentie ubezpieczenia** jako data końca **okresu ubezpieczenia**, nie później jednak niż z momentem **zakończenia podróży**, chyba że stosunek ubezpieczeniowy wygasł przed tym terminem lub wyczerpana została **suma ubezpieczenia/gwarancyjna**, z zastrzeżeniem postanowień ust. 6 i 7 niniejszego paragrafu.
- Okres odpowiedzialności ERV** w przypadku ubezpieczenia kosztów rezygnacji z **podróży służbowej** rozpoczyna się w dniu zawarcia umowy przewozu, **umowy rezerwacji noclegu**, umowy (formularza) zgłoszenia uczestnictwa w konferencji, warsztatach, szkoleniu lub kursie i kończy:
 - z godziną wyjazdu w dniu wskazanym w bilecie, w przypadku ubezpieczenia kosztów rezygnacji z biletu,
 - z momentem (z chwilą) zameldowania w hotelu, w pierw-

szym dniu pobytu zgodnie z **umową rezerwacji noclegu**, w przypadku ubezpieczenia kosztów rezygnacji z **umowy rezerwacji noclegu**,

- 3) z godziną rozpoczęcia konferencji, warsztatów, szkolenia lub kursu w dniu wskazanym w umowie zgłoszenia jako dzień rozpoczęcia konferencji, warsztatów, szkolenia lub kursu, chyba że stosunek ubezpieczeniowy wygasł przed tym terminem lub wyczerpana została **suma ubezpieczenia**.
7. **Okres odpowiedzialności** w przypadku ubezpieczenia kosztów leczenia i transportu, ubezpieczenia kosztów ratownictwa i poszukiwań, ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej oraz **porwania** (kidnappingu) rozpoczyna się w momencie przekroczenia granicy **kraju zamieszkania** przy wyjeździe i kończy w momencie przekroczenia granicy **kraju zamieszkania** przy powrocie.

§ 8 Odstąpienie i wypowiedzenie umowy ubezpieczenia

1. Jeżeli umowa ubezpieczenia została zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, **Ubezpieczający** ma prawo odstąpienia od umowy w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia **Ubezpieczającego** z obowiązku opłacenia składki za okres, w jakim ERV udzielał ochrony ubezpieczeniowej.
2. Jeżeli umowa ubezpieczenia została zawarta na okres dłuższy niż 30 dni, **Ubezpieczający** może wypowiedzieć umowę w każdym czasie, z zachowaniem 7-dniowego okresu wypowiedzenia, ze skutkiem na koniec tygodnia, następującego po tygodniu, w którym złożono wypowiedzenie. Wypowiedzenie umowy ubezpieczenia nie zwalnia **Ubezpieczającego** z obowiązku opłacenia składki za okres, w jakim ERV udzielał ochrony ubezpieczeniowej.
3. W przypadku odstąpienia lub wypowiedzenia umowy ubezpieczenia oraz wygaśnięcia stosunku ubezpieczenia przed upływem **okresu ubezpieczenia**, na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia, **Ubezpieczającemu** przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej, z zastrzeżeniem postanowień ust. 4.
4. Zwrot składki nie przysługuje jeśli umowa ubezpieczenia wygaśnie na skutek wyczerpania **sumy ubezpieczenia/gwarancyjnej**.
5. Za dzień odstąpienia lub wypowiedzenia uważa się dzień nadania listem poleconym pisemnym oświadczenia **Ubezpieczającego** o odstąpieniu lub wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia.
6. Wysokość zwrotu składki ustalana jest proporcjonalnie do niewykorzystanego **okresu ubezpieczenia**.

§ 9 Ogólne obowiązki Ubezpieczającego i Ubezpieczonego

1. **Ubezpieczający** zobowiązany jest podać do wiadomości ERV wszystkie znane sobie okoliczności, o które ERV zapytywał na piśmie przed zawarciem umowy ubezpieczenia. Jeżeli **Ubezpieczający** zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. W razie zawarcia przez ERV umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
2. W czasie trwania umowy ubezpieczenia **Ubezpieczający** zobowiązany jest zgłaszać ERV wszelkie zmiany okoliczności, o których mowa w ust. 1, niezwłocznie po uzyskaniu o nich wiadomości.
3. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek, obowiązki określone w ustępach poprzedzających niniejszego paragrafu spoczywają zarówno na **Ubezpieczającym**, jak i na **Ubezpieczonym**, chyba że **Ubezpieczony** nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
4. ERV nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które w naruszeniem ustępów poprzedzających niniejszego paragrafu nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia ustępów poprzedzających niniejszego paragrafu doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek ubez-

pieczeniowy przewidziany umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

§ 10 Ogólne obowiązki Ubezpieczonego w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego

1. **Ubezpieczony** zobowiązany jest zawiadomić ERV o zajściu wypadku ubezpieczeniowego niezwłocznie, nie później niż w ciągu 3 dni od daty jego powstania, lub daty uzyskania o nim wiadomości. W razie naruszenia tego obowiązku z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa, ERV może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie lub świadczenie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia **szkody** lub uniemożliwiło ERV ustalenie okoliczności i skutków wypadku ubezpieczeniowego.
2. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego **Ubezpieczony** zobowiązany jest użyć dostępnych środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia **szkodzie** lub zmniejszenia jej rozmiarów, a także zaniechać działań prowadzących do jej zwiększenia. W razie naruszenia tego obowiązku umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa, ERV jest wolny od odpowiedzialności za **szkody** powstałe z tego powodu.
3. ERV zobowiązany jest, w granicach **sumy ubezpieczenia**, zwrócić koszty wynikłe z zastosowania środków, o których mowa w ust. 2 niniejszego paragrafu, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne.
4. Ponadto **Ubezpieczony** zobowiązany jest:
 - 1) umożliwić ERV dokonanie czynności zmierzających do ustalenia okoliczności powstania wypadku ubezpieczeniowego, zasadności roszczenia i wysokości odszkodowania lub świadczenia, dostarczyć niezbędną dokumentację, udzielić pomocy i wyjaśnień, a gdy zachodzi taka konieczność, zwolnić lekarzy z obowiązku zachowania tajemnicy lekarskiej,
 - 2) stosować się do zaleceń ERV oraz **Centrum Alarmowego**, udzielić wszelkich niezbędnych informacji oraz pełnomocnictw,
 - 3) powiadomić ERV o zawarciu umowy ubezpieczenia z innym ubezpieczycielem, obejmującej ryzyka ubezpieczone w ramach umowy ubezpieczenia zawartej z ERV z podaniem firmy tego ubezpieczyciela oraz **sumy ubezpieczenia/gwarancyjnej**.
5. W przypadku ubezpieczeń, o których mowa w § 4 **Ubezpieczony** zobowiązany jest udokumentować czas trwania nieprzerwanej **podróży** przez okres nie dłuższy niż 92 lub 180 dni w zależności od limitu określonego w umowie ubezpieczenia, poprzez przedłożenie ERV wszelkiego rodzaju dokumentów potwierdzających ten fakt (np. bilety, rezerwacje).
6. ERV zastrzega sobie prawo do żądania dodatkowo innych dokumentów, niż wymienione w niniejszych OWU, niezbędnych do ustalenia przyczyny wypadku ubezpieczeniowego, odpowiedzialności za **szkodę** bądź wysokości odszkodowania lub świadczenia, a także prawo do weryfikacji dokumentów przedłożonych w toku postępowania likwidacyjnego oraz zasięgnięcia opinii specjalistów.
7. Niedopełnienie któregokolwiek z obowiązków określonych w ust. 4-5 niniejszego paragrafu, stanowi podstawę do odmowy wypłaty odszkodowania lub świadczenia odpowiednio w całości lub części, w zależności od tego, w jakim stopniu niedopełnienie obowiązków wpłynęło na ustalenie przyczyny wypadku ubezpieczeniowego, odpowiedzialności za **szkodę** bądź wysokości odszkodowania lub świadczenia.
8. Poza ogólnymi obowiązkami określonymi w ust. 1, 2, 4, 5 niniejszego paragrafu, **Ubezpieczony** zobowiązany jest również do wypełnienia obowiązków wymienionych w sekcjach A - L, dotyczących poszczególnych rodzajów ubezpieczeń.

§ 11 Ogólne zasady ustalania oraz wypłaty odszkodowań lub świadczeń

1. ERV wypłaca odszkodowanie lub świadczenie na podstawie uznania roszczenia **uprawnionego** z umowy ubezpieczenia lub

- osoby uprawnionej**, w wyniku ustaleń dokonanych w postępowaniu likwidacyjnym **szkody**, zawartej ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.
2. ERV dokonuje wypłaty odszkodowania lub świadczenia w terminie 30 dni od daty zgłoszenia roszczenia, z zastrzeżeniem ust.3 poniżej.
 3. Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności ERV albo wysokości odszkodowania lub świadczenia okazało się niemożliwe, odszkodowanie lub świadczenie zostanie spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym, przy zachowaniu należytej staranności, wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część świadczenia ERV wypłaca w terminie przewidzianym w ust. 2 powyżej.
 4. Odszkodowanie lub świadczenie wypłaca się w walucie polskiej, z wyjątkiem kosztów zwracanych bezpośrednio za granicę wystawcom rachunków oraz świadczeń pieniężnych w ramach udzielenia natychmiastowej pomocy w zakresie ubezpieczenia assistance, pod warunkiem uprzedniego zaakceptowania ich przez **Centrum Alarmowe**.
 5. Jeżeli wysokość roszczenia została określona na podstawie rachunków lub dokumentów wystawionych w walucie zagranicznej, a odszkodowanie ma zostać wypłacone w walucie polskiej, przelicza się je na walutę polską według średniego kursu walut Narodowego Banku Polskiego z dnia poprzedzającego dzień ustalenia odszkodowania (wydania decyzji).
 6. Zwrot poniesionych kosztów, stanowiących przedmiot roszczenia, w tym m.in. kosztów leczenia i transportu, następuje wyłącznie na podstawie oryginałów rachunków.
 7. Jeżeli przyczyną wystąpienia z roszczeniem jest śmierć **Ubezpieczonego**, odszkodowanie wypłacane jest **osobie uprawnionej**.
 8. Jeżeli odszkodowanie lub świadczenie nie przysługuje, lub przysługuje w innej wysokości, niż określonej w zgłoszonym roszczeniu, ERV informuje o tym pisemnie osobę występującą z roszczeniem, wskazując na okoliczności oraz podstawę prawną, uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania lub świadczenia.

§ 12 Postępowanie w razie braku akceptacji stanowiska ERV

Jeżeli **uprawniony** nie zgadza się ze stanowiskiem ERV, w przedmiocie odmowy zaspokojenia roszczenia albo wysokości odszkodowania lub świadczenia, może w ciągu 30 dni od daty otrzymania decyzji ERV zgłosić na piśmie na adres Europäische Reiseversicherung AG z siedzibą w Monachium Oddział w Polsce ul. Chmielna 101/102, 80-748 Gdańsk wniosek o ponowne rozpatrzenie roszczenia.

§ 13 Regres ubezpieczeniowy

1. Z dniem wypłaty odszkodowania przechodzi na ERV przysługujące **Ubezpieczającemu** roszczenie przeciwko **osobie trzeciej**, odpowiedzialnej za powstanie **szkody**, do wysokości wypłaconego odszkodowania (roszczenie regresowe).
2. Nie przechodzą na ERV roszczenia **Ubezpieczającego**, o których mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu, przeciwko osobom, z którymi **Ubezpieczający** pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, lub za które ponosi odpowiedzialność, chyba że sprawca wyrządził **szkodę** umyślnie.
3. **Ubezpieczający** zobowiązany jest zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za **szkodę**, w szczególności zaś dostarczyć ERV wszelkie konieczne do dochodzenia roszczeń informacje i dokumenty.
4. W razie zrzeczenia się bez zgody ERV przez **Ubezpieczającego** praw przysługujących mu od **osób trzecich** z tytułu wyrządzonych **szkod**, ERV może odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub części, lub zażądać zwrotu wypłaconego odszkodowania.

§ 14 Forma zawiadomienia i język komunikacji

1. Z zastrzeżeniem postanowień § 15, wszelkie zawiadomienia i

oświadczenia kierowane do ERV powinny być składane na piśmie za pokwitowaniem lub przesłane listem poleconym.

2. Językiem obowiązującym w korespondencji i kontaktach jest język polski.
3. Strony zobowiązują się informować wzajemnie o zmianie adresu siedziby lub **miejsca zamieszkania**.
4. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek, postanowienia ust. 3 niniejszego paragrafu stosuje się odpowiednio do **Ubezpieczonego**.

§ 15 Reklamacje (skargi, zażalenia)

1. **Ubezpieczający**, **Ubezpieczony** lub **uprawniony**, będący osobami fizycznymi, mogą wnieść reklamację dotyczącą usług świadczonych przez ERV.
2. Reklamacja może być złożona w formie pisemnej, ustnej lub w formie elektronicznej.
3. Reklamację należy przesłać na adres Europäische Reiseversicherung AG z siedzibą w Monachium Oddział w Polsce ul. Chmielna 101/102, 80-748 Gdańsk lub pocztą elektroniczną na adres reklamacje@erv.pl, z podaniem imienia, nazwiska i adresu wnoszącego reklamację, lub wnieść telefonicznie na nr tel. +48 58 324 88 50 albo osobiście w jednostce ERV.
4. Odpowiedź na złożoną do ERV reklamację udzielana jest w formie pisemnej w terminie 30 dni od dnia otrzymania reklamacji, a w przypadkach szczególnie skomplikowanych w terminie 60 dni, o czym ERV poinformuje wraz z wyjaśnieniem przyczyny opóźnienia i wskazaniem okoliczności niezbędnych do ustalenia dla rozpatrzenia sprawy oraz wskazaniem terminu udzielenia odpowiedzi.
5. Odpowiedź może zostać udzielona w formie elektronicznej (mailowej) na wniosek składającego reklamację.
6. W przypadku nieuwzględnienia roszczeń wynikających z reklamacji, roszczęcy może wystąpić z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy do Rzecznika Finansowego, do właściwego powiatowego rzecznika konsumenta lub wystąpić z powództwem do sądu powszechnego.

§ 16 Sąd właściwy i prawo właściwe

1. Spory wynikające z zawartej umowy ubezpieczenia mogą być rozpatrywane przez sądy według właściwości ogólnej albo sądy właściwy dla **miejsca zamieszkania** lub siedziby **Ubezpieczającego**, **Ubezpieczonego**, **uprawnionego** lub **osoby uprawnionej**.
2. Strony umowy ubezpieczenia mogą poddać wynikające z niej spory pod rozstrzygnięcie sądu polubownego.
3. Podmiotem uprawnionym właściwym do prowadzenia postępowań w sprawach pozasądowego rozwiązywania sporów z konsumentami dla Europäische Reiseversicherung AG z siedzibą w Monachium działającego przez Oddział w Polsce jest Rzecznik Finansowy (Al. Jerozolimskie 87, 02-001 Warszawa; www.rf.gov.pl).
4. W kwestiach nieuregulowanych niniejszymi OWU stosuje się przepisy prawa polskiego.

§ 17 Ogólne wyłączenia odpowiedzialności ERV

1. ERV jest wolny od odpowiedzialności, jeżeli **Ubezpieczony** wyrządził **szkodę** umyślnie. W razie rażącego niedbalstwa odszkodowanie nie należy się, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności, z zastrzeżeniem postanowień § 86.
2. Z odpowiedzialności ERV w zakresie wszystkich ryzyk objętych umową wyłączone są **szkody** powstałe wskutek:
 - 1) działań w **strefie wojennej**/wysokiego ryzyka, z zastrzeżeniem postanowień określonych w § 18 oraz sekcji K,
 - 2) **aktów terroryzmu**, z zastrzeżeniem postanowień § 18,
 - 3) **strajków** oraz innych form akcji protestacyjnych,
 - 4) działania energii atomowej lub innego promieniowania jonizującego, skażeń promieniotwórczych i chemicznych,

- 5) konfiskaty, zatrzymania lub zniszczenia mienia przez organa celne lub inne władze państwowe, odmowy wjazdu na terytorium danego państwa lub zakazu opuszczania **kraju zamieszkania**,
 - 6) usiłowania popełnienia bądź popełnienia przez **Ubezpieczonego** samobójstwa, samookaleczenia lub przestępstwa, niezależnie od stanu poczytalności,
 - 7) zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania **Ubezpieczonego**,
 - 8) chorób przenoszonych wyłącznie drogą płciową, AIDS i zakażenia wirusem HIV,
 - 9) spożycia przez **Ubezpieczonego** alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, a także zatrucia się **Ubezpieczonego** spowodowane spożyciem tych substancji,
 - 10) prowadzenia przez **Ubezpieczonego** pojazdu bez wymaganych uprawnień albo po spożyciu alkoholu, użyciu narkotyków lub innych środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
 - 11) pilotowania przez **Ubezpieczonego** statków powietrznych z napędem silnikowym oraz podróżowania statkami powietrznymi, z wyjątkiem przelotów w charakterze pasażera linii lotniczych, o ile lot wykonywany był zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa,
 - 12) udziału **Ubezpieczonego** w charakterze uczestnika w wyścigach oraz innych formach rywalizacji, pokazach, jazdach próbnych i testowych oraz próbach prędkościowych, a także związanych z nimi treningach, wszelkiego rodzaju lądowych i wodnych pojazdów silnikowych oraz off-road motocyklowy,
 - 13) **profesjonalnego uprawiania sportów**, z zastrzeżeniem postanowień ust. 3 niniejszego paragrafu,
 - 14) uprawiania **sportów wysokiego ryzyka**, z zastrzeżeniem postanowień ust. 3 niniejszego paragrafu oraz § 18,
 - 15) uprawiania **sportów ekstremalnych**, z zastrzeżeniem postanowień ust. 3 niniejszego paragrafu,
 - 16) wyczynowego uprawiania sportów, z zastrzeżeniem postanowień ust. 3 niniejszego paragrafu,
 - 17) wykonywania **pracy fizycznej** oraz **pracy fizycznej o wysokim stopniu ryzyka**, z zastrzeżeniem postanowień ust. 3 niniejszego paragrafu oraz § 18,
 - 18) **pandemii**.
3. W przypadku ubezpieczenia kosztów rezygnacji z podróży oraz ubezpieczenia kosztów przerwania podróży, nie mają zastosowania ogólne wyłączenia, o których mowa w ust. 2 pkt 13)-17).
 4. W przypadku ubezpieczenia kosztów rezygnacji z podróży służbowej oraz ubezpieczenia kosztów przerwania podróży służbowej, postanowienia zawarte w ustępach poprzedzających niniejszego paragrafu mają zastosowanie również w stosunku do **najbliższego krewnego Ubezpieczonego**.
 5. Ochrona ubezpieczeniowa jest wyłączona, jeśli **Ubezpieczony** bierze aktywny udział w: działaniach wojennych, rewolucji, rebelii, rozruchach, zamieszkach z użyciem broni, powstaniu, buntach, wojnie domowej, działaniach partyzanckich, stanie oblężenia oraz w stosunku do zdarzeń powstałych na skutek działania broni jądrowej, biologicznej lub chemicznej.
 6. Jeśli udzielenie ochrony ubezpieczeniowej bądź wypłata świadczeń pozostawałaby w sprzeczności z obowiązującymi przepisami prawa, w takich sytuacjach ERV zwolniony jest z odpowiedzialności i nie wypłaca świadczeń zabronionych prawem.
 7. Poza ogólnymi wyłączeniami odpowiedzialności ERV, określonymi w ustępach poprzedzających niniejszego paragrafu, obowiązujące są równocześnie wyłączenia i ograniczenia wymienione w sekcjach A - L, dotyczących poszczególnych rodzajów ubezpieczeń.

§ 18 Rozszerzenia zakresu ochrony ubezpieczeniowej

1. Na wniosek **Ubezpieczającego**, za opłatą dodatkowej składki, z zachowaniem pozostałych niezmienionych postanowień niniejszych OWU, zakres ochrony w ramach ubezpieczenia kosztów leczenia i transportu, następstw **nieszczęśliwych wypadków**, assistance może zostać rozszerzony i obejmować:
 - 1) **akty terroryzmu**, do których doszło nagle i niespodziewanie w trakcie **podróży zagranicznej Ubezpieczonego**, z zastrzeżeniem ust. 2 niniejszego paragrafu,
 - 2) działania w **strefie wojennej/wysokiego ryzyka**, z zastrzeżeniem postanowień sekcji K,
2. ERV w żadnym razie nie ponosi odpowiedzialności za **szkody** powstałe wskutek **aktów terroryzmu** z wykorzystaniem broni atomowej, biologicznej i chemicznej.
3. Na wniosek **Ubezpieczającego**, za opłatą dodatkowej składki, z zachowaniem pozostałych niezmienionych postanowień niniejszych OWU, zakres ochrony w ramach ubezpieczenia kosztów leczenia i transportu, następstw **nieszczęśliwych wypadków**, kosztów ratownictwa i poszukiwań, oraz assistance, może zostać rozszerzony o ryzyka dodatkowe związane z wykonywaniem **pracy fizycznej** lub **pracy fizycznej o wysokim stopniu ryzyka**, z zastrzeżeniem postanowień ust. 4 niniejszego paragrafu.
4. Ochroną ubezpieczeniową nie mogą zostać objęte prace: wykonywane pod wodą lub pod ziemią, związane z używaniem broni, amunicji lub materiałów wybuchowych, usuwaniem skażeń chemicznych i odpadów promieniotwórczych, przy budowie mostów oraz wszelkie prace na jednostkach pływających i latających oraz na platformach wiertniczych.
5. Za opłatą dodatkowej składki, z zachowaniem pozostałych niezmienionych postanowień niniejszych OWU, zakres ochrony w ramach ubezpieczenia kosztów leczenia i transportu, następstw **nieszczęśliwych wypadków**, kosztów ratownictwa i poszukiwań, odpowiedzialności cywilnej oraz assistance może zostać rozszerzony o ryzyka dodatkowe związane z **amatorskim uprawianiem sportów wysokiego ryzyka**.
6. Na wniosek **Ubezpieczającego**, za opłatą dodatkowej składki, z zachowaniem pozostałych niezmienionych postanowień niniejszych OWU, zakres ochrony może zostać rozszerzony i obejmować **pakiet SPORT**.

A Ubezpieczenie kosztów leczenia i transportu

§ 19 Przedmiot ubezpieczenia

Przedmiotem ubezpieczenia są niezbędne i udokumentowane koszty leczenia, poniesione przez **Ubezpieczonego** w trakcie **podróży zagranicznej**, w związku z jego **nagłym zachorowaniem** lub **nieszczęśliwym wypadkiem**, wymagającym udzielenia natychmiastowej pomocy medycznej, objętym ochroną ubezpieczeniową, powstałym w **okresie odpowiedzialności** ERV, a także koszty transportu, zaś w razie śmierci **Ubezpieczonego** koszty przewozu zwłok do **kraju zamieszkania** lub pogrzebu za granicą.

§ 20 Koszty leczenia

1. ERV pokrywa koszty leczenia, którego nie można było odłożyć do czasu powrotu **Ubezpieczonego** do **kraju zamieszkania** i które ma na celu przywrócenie **Ubezpieczonemu** stanu zdrowia umożliwiającego powrót do **kraju zamieszkania**.
2. Do kosztów określonych w ustępie poprzedzającym zalicza się koszty:
 - 1) **leczenia szpitalnego**, w tym pobyt w szpitalu, honoraria lekarskie oraz badania i zabiegi zalecone przez lekarza prowadzącego leczenie,
 - 2) **leczenia ambulatoryjnego**, w tym honoraria lekarskie oraz badania i zabiegi zalecone przez lekarza prowadzącego leczenie. W razie **leczenia ambulatoryjnego** wykraczającego swoim zakresem poza jedną wizytę lekarską, bądź w razie

- konieczności poniesienia kosztów powyżej równowartości 1 000 EUR, **Ubezpieczony** zobowiązany jest uzyskać akceptację **Centrum Alarmowego** na poniesienie przedmiotowych kosztów,
- 3) zaleconych przez lekarza prowadzącego leczenie operacji nagłych, koniecznych do przeprowadzenia niezwłocznie po wystąpieniu objawów,
 - 4) związane z powikłaniami ciąży do 32 tygodnia oraz przedwczesnym porodem, który nastąpił nie później niż w 32 tygodniu ciąży (także koszty opieki medycznej nad noworodkiem), w tym koszty pobytu w szpitalu, honoraria lekarskie oraz badania i zabiegi zalecone przez lekarza prowadzącego leczenie,
 - 5) leczenia stomatologicznego do wysokości równowartości 500 EUR, jedynie w przypadkach ostrych stanów zapalnych i bólowych, lub gdy było ono konieczne wskutek urazu doznanego w wyniku **nieszczęśliwego wypadku**,
 - 6) zakupu lekarstw, środków opatrunkowych i płynów infuzyjnych, zaleconych przez lekarza,
 - 7) zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, jedynie w przypadku, gdy są niezbędne w trakcie leczenia poza granicami **kraju zamieszkania** lub podczas transportu do **kraju zamieszkania**, zgodnie z pisemnym zaleceniem lekarza,
 - 8) naprawy lub zakupu okularów, wózków inwalidzkich oraz naprawy protez uszkodzonych (z wyjątkiem protez stomatologicznych, zgodnie z postanowieniami § 23 pkt 8) wskutek **nieszczęśliwego wypadku**, objętego ochroną ubezpieczeniową, do wysokości równowartości 500 EUR, jedynie bezpośrednio po wypadku oraz gdy są niezbędne niezwłocznie, przed powrotem do **kraju zamieszkania**,
 - 9) dojazdu lekarza z najbliższego miejsca zakwaterowania placówki służby zdrowia, o ile wymaga tego stan zdrowia **Ubezpieczonego**.
3. ERV pokrywa koszty leczenia do dnia, w którym stan zdrowia **Ubezpieczonego** pozwala na transport do **kraju zamieszkania**.

§ 21 Koszty transportu

1. Pod warunkiem istnienia odpowiedzialności z tytułu ubezpieczenia kosztów leczenia, ERV pokrywa ponadto koszty:
 - 1) transportu medycznego z miejsca wypadku do najbliższej placówki służby zdrowia,
 - 2) transportu medycznego do innej placówki służby zdrowia za granicą w przypadku, gdy wymaga tego stan zdrowia **Ubezpieczonego**, potwierdzony pisemnym zaleceniem lekarza prowadzącego leczenie,
 - 3) transportu medycznego do miejsca zakwaterowania **Ubezpieczonego** po udzieleniu pomocy medycznej, o ile wymaga tego stan zdrowia **Ubezpieczonego**, potwierdzony pisemnym zaleceniem lekarza prowadzącego leczenie,
 - 4) transportu po zakończeniu leczenia do miejsca, z którego **podróż** może być kontynuowana,
 - 5) transportu medycznego do placówki służby zdrowia najbliższej **miejsca zamieszkania Ubezpieczonego w kraju zamieszkania** w przypadku, gdy wymaga tego stan zdrowia **Ubezpieczonego**, zgodnie z pisemnym zaleceniem lekarza prowadzącego leczenie,
 - 6) transportu medycznego do **miejsca zamieszkania Ubezpieczonego w kraju zamieszkania** w przypadku, gdy wymaga tego stan zdrowia **Ubezpieczonego**, zgodnie z pisemnym zaleceniem lekarza prowadzącego leczenie,
 - 7) transportu powrotnego do **miejsca zamieszkania Ubezpieczonego w kraju zamieszkania**, jeśli powrót nie może odbyć się zaplanowanym środkiem transportu,
 - 8) transportu zwłok do miejsca pochówku w **kraju zamieszkania** lub kremacji oraz zakupu i transportu urny, albo pogrzebu zagranicą. W przypadku pogrzebu za granicą górny limit odpowiedzialności ERV wynosi równowartość 1 000 EUR.

2. W przypadku, gdy powrót **Ubezpieczonego** do **kraju zamieszkania** nie może nastąpić bezpośrednio po zakończeniu leczenia, ERV pokrywa również dodatkowe koszty zakwaterowania oraz żywienia, jednakże wyłącznie po ich uzgodnieniu i akceptacji przez **Centrum Alarmowe**.
3. W przypadku transportu **Ubezpieczonego** lub jego zwłok do kraju innego niż Rzeczpospolita Polska, ERV pokrywa powstałe w związku z tym koszty jedynie do wysokości równowartości kosztów takiego transportu do Polski.
4. W razie zorganizowania transportu we własnym zakresie przez **Ubezpieczonego** lub **osoby trzecie**, w wypadku śmierci **Ubezpieczonego**, ERV zwróci poniesione koszty do wysokości kosztów, jakie poniosłoby **Centrum Alarmowe** organizując przedmiotowy transport.

§ 22 Suma ubezpieczenia

1. **Suma ubezpieczenia** to górna granica odpowiedzialności ERV wobec **Ubezpieczonego** podczas jego **podróży zagranicznej**.
2. ERV ponosi odpowiedzialność maksymalnie do wysokości **sumy ubezpieczenia** wskazanej w **dokumentie ubezpieczenia**, z uwzględnieniem limitów określonych w § 20 ust.2 pkt 2),5),8), oraz § 21 ust. 1 pkt 8).
3. Górny limit odpowiedzialności z tytułu kosztów leczenia stomatologicznego, o którym mowa w § 20 ust. 2 pkt 5), jest limitem na **Ubezpieczonego** na jedno i wszystkie zdarzenia w **okresie ubezpieczenia**, co oznacza, że ulega zmniejszeniu o każdą wypłaconą kwotę, aż do jego całkowitego wyczerpania.

§ 23 Wyłączenia odpowiedzialności ERV

Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej, oprócz **szkód** powstałych wskutek zdarzeń wymienionych w § 17, wyłączone są ponadto koszty:

- 1) leczenia, które było powodem odbycia **podróży**,
- 2) leczenia, o którego konieczności przeprowadzenia lub kontynuowania **Ubezpieczony** wiedział przed **podróżą** (np. dializa), lub jeśli istniały przeciwwskazania medyczne do odbycia **podróży**,
- 3) leczenia skutków nie poddania się obowiązkowym szczepieniom lub innym zabiegom prewencyjnym, koniecznym przed **podróżą** do kraju, w którym są one wymagane,
- 4) leczenia chorób powstałych wskutek **epidemii chorób zakaźnych**, które wybuchły i zostały ogłoszone przez władze docelowego kraju **podróży** w środkach masowego przekazu przed **rozpoczęciem podróży** przez **Ubezpieczonego**,
- 5) leczenia stomatologicznego wykraczającego poza zakres udzielenia natychmiastowej pomocy medycznej,
- 6) zabiegu usunięcia ciąży, o ile nie został on wykonany w celu ratowania życia lub zdrowia,
- 7) operacji plastycznych lub zabiegów kosmetycznych,
- 8) zakupu protez oraz naprawy protez stomatologicznych,
- 9) leczenia choroby alkoholowej oraz jej zaostrzeń (nasilenia dolegliwości) lub powikłań, a także leczenia wszelkich uzależnień,
- 10) leczenia skutków zażywania leków nie przepisanych przez lekarza lub przepisanych, ale stosowanych niezgodnie z zaleceniami,
- 11) leczenia przez lekarza będącego **członkiem rodziny Ubezpieczonego**,
- 12) leczenia w przypadku, gdy **Ubezpieczony** odmówił powrotu do **kraju zamieszkania**, mimo iż pozwalała na to jego stan zdrowia,
- 13) leczenia zaostrzeń (nasilenia dolegliwości) lub powikłań **chorób przewlekłych**, z powodu których **Ubezpieczony** był leczony lub też nie leczył się pomimo wiedzy, że jest chory, w okresie 12 miesięcy przed datą zawarcia umowy ubezpieczenia, z zastrzeżeniem postanowień § 24.

§ 24 Rozszerzenie zakresu ochrony

Na wniosek **Ubezpieczającego**, za opłatą dodatkowej składki, z zachowaniem niezmienionych pozostałych postanowień niniejszych OWU, zakres ochrony w ramach ubezpieczenia kosztów leczenia i transportu może zostać rozszerzony o ryzyko **nagłych zachorowań** powstałych wskutek zdarzeń, o których mowa w § 23 pkt 13).

§ 25 Postępowanie w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego

1. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego, o którym mowa w §§ 20-21, poza obowiązkami określonymi w § 10, **Ubezpieczony**, zobowiązany jest:
 - 1) w przypadku **leczenia szpitalnego** niezwłocznie powiadomić o wypadku ubezpieczeniowym **Centrum Alarmowe**,
 - 2) w przypadku **leczenia ambulatoryjnego** uzyskać akceptację **Centrum Alarmowego** w razie leczenia wykraczającego swoim zakresem poza jedną wizytę lekarską, bądź w razie konieczności poniesienia kosztów powyżej równowartości 1 000 EUR,
 - 3) w przypadku zakupu przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych, okularów i wózków inwalidzkich - uzyskać akceptację **Centrum Alarmowego** na poniesienie przedmiotowych kosztów,
 - 4) w przypadku transportu niezwłocznie powiadomić o zdarzeniu **Centrum Alarmowe** i uzyskać jego akceptację na poniesienie przedmiotowych kosztów,
 - 5) w przypadku zakwaterowania, o którym mowa w § 21 ust. 2, uzyskać akceptację **Centrum Alarmowego** na poniesienie przedmiotowych kosztów,
 - 6) zwolnić publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej oraz lekarzy, u których leczył się przed zajściem wypadku ubezpieczeniowego, z obowiązku zachowania tajemnicy lekarskiej i wyrazić zgodę na udostępnienie dokumentacji z przebiegu leczenia,
 - 7) przedłożyć ERV prawidłowo wypełniony formularz zgłoszenia roszczenia wraz z oryginałami dokumentów potwierdzających wysokość poniesionych kosztów, dokumentacją medyczną zawierającą diagnozy lekarskie oraz innymi dokumentami zawierającymi informacje o zakresie udzielonej pomocy.
2. W razie śmierci **Ubezpieczonego** osoba występująca z roszczeniem zobowiązana jest dostarczyć kopię aktu zgonu oraz dokument potwierdzający przyczynę zgonu.
3. Niedopełnienie któregośkolwiek z obowiązków określonych w ustępach poprzedzających niniejszego paragrafu, stanowi podstawę do odmowy wypłaty odszkodowania odpowiednio w całości lub części, w zależności od tego, w jakim stopniu niedopełnienie obowiązków wpłynęło na ustalenie przyczyny wypadku ubezpieczeniowego, odpowiedzialności za **szkodę** bądź wysokości odszkodowania.

B Ubezpieczenie kosztów udzielenia natychmiastowej pomocy assistance

§ 26 Przedmiot ubezpieczenia

ERV, za pośrednictwem działającego przez 24 godziny na dobę **Centrum Alarmowego**, udziela na żądanie **Ubezpieczonego** informacji o możliwościach uzyskania pomocy medycznej oraz udziela natychmiastowej pomocy assistance w zakresie określonym w przypadkach wymienionych w poniższych paragrafach niniejszej sekcji.

§ 27 Pomoc medyczna

W przypadku, gdy **Ubezpieczony** będzie poddany **leczeniu szpitalnemu**, lekarz pracujący na zlecenie ERV nawiąże kontakt z lekarzami sprawującymi opiekę medyczną nad **Ubezpieczonym**, jak również z lekarzem domowym **Ubezpieczonego** i zapewni przepływ informacji między tymi lekarzami. Ochrona ubezpieczeniowa istnieje pod warunkiem, że ERV ponosi odpowiedzialność z tytułu ubezpieczenia

kosztów leczenia i transportu.

§ 28 Powiadomienie rodziny

W przypadku, gdy **Ubezpieczony** będzie poddany **leczeniu szpitalnemu**, ERV na życzenie **Ubezpieczonego** powiadomi o zaistniałym zdarzeniu jego **członka rodziny** lub **Ubezpieczającego**. Ochrona ubezpieczeniowa istnieje pod warunkiem, że ERV ponosi odpowiedzialność z tytułu ubezpieczenia kosztów leczenia i transportu.

§ 29 Gwarancja pokrycia kosztów leczenia

W przypadku, gdy **Ubezpieczony** będzie poddany **leczeniu szpitalnemu**, ERV udzieli szpitalowi gwarancji pokrycia kosztów maksymalnie do wysokości **sumy ubezpieczenia** kosztów leczenia i transportu. W imieniu i na wniosek **Ubezpieczonego** ERV przejmie rozliczenie jako jednostka odpowiedzialna za ponoszenie kosztów **leczenia szpitalnego**. Ochrona ubezpieczeniowa istnieje pod warunkiem, że ERV ponosi odpowiedzialność z tytułu ubezpieczenia kosztów leczenia i transportu.

§ 30 Organizacja transportu medycznego

Jeżeli jest to konieczne z uwagi na stan zdrowia **Ubezpieczonego**, ERV zorganizuje:

- 1) transport medyczny do innej placówki służby zdrowia za granicą,
- 2) transport medyczny do placówki służby zdrowia najbliższego **miejsca zamieszkania Ubezpieczonego** w **kraju zamieszkania**,
- 3) transport medyczny do **miejsca zamieszkania Ubezpieczonego** w **kraju zamieszkania**.

Transport **Ubezpieczonego** odbywa się dostosowanym do jego stanu zdrowia środkiem transportu. Ochrona ubezpieczeniowa istnieje pod warunkiem, że ERV ponosi odpowiedzialność z tytułu ubezpieczenia kosztów leczenia i transportu.

§ 31 Organizacja transportu do miejsca, z którego podróż może być kontynuowana

W przypadku, gdy po zakończeniu leczenia stan zdrowia **Ubezpieczonego** pozwala na kontynuowanie **podróży**, ERV zorganizuje transport do miejsca, z którego **podróż** może być kontynuowana. Ochrona ubezpieczeniowa istnieje pod warunkiem, że ERV ponosi odpowiedzialność z tytułu ubezpieczenia kosztów leczenia i transportu.

§ 32 Organizacja transportu powrotnego do kraju zamieszkania

W przypadku, gdy po zakończeniu leczenia powrót **Ubezpieczonego** do **kraju zamieszkania** nie może odbyć się zaplanowanym środkiem transportu, ERV zorganizuje transport powrotny do **miejsca zamieszkania Ubezpieczonego** w **kraju zamieszkania**. Ochrona ubezpieczeniowa istnieje pod warunkiem, że ERV ponosi odpowiedzialność z tytułu ubezpieczenia kosztów leczenia i transportu.

§ 33 Organizacja transportu zwłok lub pogrzebu za granicą

W przypadku śmierci **Ubezpieczonego** podczas **podróży zagranicznej**, na życzenie **członków rodziny** ERV zorganizuje transport zwłok do miejsca pochówku w **kraju zamieszkania** lub kremację i transport urny, albo pogrzeb za granicą. Ochrona ubezpieczeniowa istnieje pod warunkiem, że ERV ponosi odpowiedzialność z tytułu ubezpieczenia kosztów leczenia i transportu.

§ 34 Organizacja i pokrycie kosztów transportu i zakwaterowania osoby towarzyszącej

1. W przypadku hospitalizacji lub śmierci **Ubezpieczonego** na skutek **nagłego zachorowania** lub **nieszczęśliwego wypadku**, ERV pokryje dodatkowe koszty transportu, zakwaterowania i wyżywienia jednej **osoby towarzyszącej Ubezpieczonemu**, maksymalnie do kwoty 1 000 EUR.
2. ERV pokryje koszty transportu powrotnego **osoby towarzyszącej**

- cej do **kraju zamieszkania** pod warunkiem, że nie będzie on mógł nastąpić przy wykorzystaniu wcześniej zaplanowanego środka transportu.
3. W przypadku, gdy powrót planowym środkiem transportu będzie wiązał się z powstaniem dodatkowych kosztów, wówczas ERV pokryje jedynie dodatkowe koszty transportu powrotnego (np. koszt zmiany rezerwacji przelotu).
 4. W przypadku transportu do **kraju zamieszkania** innego niż Rzeczpospolita Polska, ERV pokryje powstałe w związku z tym koszty jedynie do wysokości równoważności kosztów takiego transportu do Polski.
 5. Ochrona ubezpieczeniowa, o której mowa w ustępach 1-4 istnieje pod warunkiem, że ERV ponosi odpowiedzialność z tytułu ubezpieczenia kosztów leczenia i transportu.

§ 35 Przekazywanie pilnych informacji

W przypadku zajścia nieprzewidzianego zdarzenia niezależnego od woli **Ubezpieczonego**, które spowodowało zmianę lub opóźnienie przebiegu **podróży Ubezpieczonego**, ERV, na życzenie **Ubezpieczonego** powiadomi **członka rodziny** lub **Ubezpieczającego** o zaistniałej zmianie.

§ 36 Pomoc finansowa

W przypadku, gdy **Ubezpieczony** utraci wskutek **kradzieży** lub **rozboju** środki pieniężne, ERV zapewni pomoc w skontaktowaniu się z bankiem prowadzącym rachunek **Ubezpieczonego** i, jeśli zajdzie taka potrzeba, udzieli pomocy w przekazaniu kwoty udostępnionej przez bank. W przypadku, gdy nawiązanie kontaktu z bankiem nie jest możliwe w ciągu 24 godzin, ERV udzieli **Ubezpieczonemu** zwrotnej pomocy finansowej do kwoty 500 EUR. **Ubezpieczony** zobowiązany jest zwrócić ERV pożyczoną kwotę w ciągu 30 dni od **zakończenia podróży**.

§ 37 Pomoc w przypadku utraty przedmiotów osobistego użytku

W przypadku utraty lub **kradzieży** w trakcie **podróży** przedmiotów osobistego użytku **Ubezpieczonego**, o których mowa w § 76 ust. 2 z włączeniem przenośnego sprzętu elektronicznego, o którym umowa w § 76 ust. 4, pod warunkiem iż stanowi własność **Ubezpieczającego**, ERV pokryje poniesione koszty wysyłki niezbędnych do realizacji obowiązków służbowych w trakcie **podróży służbowej** przedmiotów osobistego użytku do miejsca pobytu **Ubezpieczonego** do wysokości 250 EUR. Zwrot poniesionych kosztów wysyłki następuje wyłącznie na podstawie przedłożonych oryginałów rachunków. Z odpowiedzialności ERV wyłączone są wszelkie dokumenty, bez względu na ich charakter.

§ 38 Pomoc w przypadku opóźnienia środka transportu

Jeśli dojdzie do udokumentowanego opóźnienia w: odlocie samolotu linii rejsowych, odjeździe pociągu, autokaru albo wypłynięciu promu, co najmniej o 5 godzin w trakcie **podróży zagranicznej Ubezpieczonego**, ERV zwróci zweryfikowane koszty koniecznych i uzasadnionych wydatków na wyżywienie i noclegi nie pokrywanych przez **przewoźnika** do wysokości 200 EUR za każde zdarzenie, na podstawie oryginalnych rachunków. Dodatkowo **Ubezpieczony** zobowiązany jest uzyskać pisemne potwierdzenie opóźnienia środka transportu. Z odpowiedzialności ERV wyłączone są opóźnienia na terenie Rzeczypospolitej Polskiej lub innego **kraju zamieszkania Ubezpieczonego** oraz loty czarterowe.

§ 39 Pomoc w zmianie rezerwacji lotu

1. ERV pokryje niezbędne i udokumentowane koszty poniesione przez **Ubezpieczonego** w zakresie zmiany rezerwacji biletów lotniczych przed **rozpoczęciem podróży** do wysokości 200 EUR pod warunkiem, że **Ubezpieczony** nie może odbyć **podróży** w pierwotnie zaplanowanym terminie i środkiem transportu ze względu na:
 - 1) **nagłe zachorowanie** lub **nieszczęśliwy wypadek Ubezpieczonego**,

- 2) **śmierć, nieszczęśliwy wypadek, nagłe zachorowanie najbliższego krewnego Ubezpieczonego**; w przypadku, gdy przyczyną zmiany rezerwacji biletów lotniczych jest zgon **najbliższego krewnego Ubezpieczonego**, ERV zwraca poniesione koszty zmiany rezerwacji biletów lotniczych pod warunkiem, że zgon nastąpił w ciągu 14 dni bezpośrednio poprzedzających datę **rozpoczęcia podróży**,
 - 3) **szkodę w mieniu Ubezpieczonego**, jego **najbliższego krewnego**, która wystąpiła w okresie 7 dni bezpośrednio poprzedzających datę **rozpoczęcia podróży** i powodowała konieczność obecności **Ubezpieczonego** w celu dokonania czynności prawnych i administracyjnych.
2. ERV nie ponosi odpowiedzialności, jeżeli zmiana rezerwacji biletów lotniczych nastąpiła wskutek **choroby przewlekłej**, z powodu której **Ubezpieczony, najbliższy krewny Ubezpieczonego**, był leczony w okresie 12 miesięcy przed datą rezerwacji biletu lotniczego.
 3. ERV nie ponosi odpowiedzialności, gdy przyczyna zmiany rezerwacji biletów lotniczych powstała przed datą zawarcia umowy ubezpieczenia.

§ 40 Organizacja i pokrycie kosztów wcześniejszego powrotu

1. W przypadku, gdy **Ubezpieczony** zmuszony jest do nagłego przerwania **podróży**, ERV zorganizuje i pokryje niezbędne i udokumentowane koszty transportu do **kraju zamieszkania**, jeśli konieczność wcześniejszego powrotu nastąpiła wskutek:
 - 1) **śmierci, nieszczęśliwego wypadku** lub **nagłego zachorowania** wymagającego natychmiastowej hospitalizacji **najbliższego krewnego Ubezpieczonego**, pod warunkiem, że zdarzenie to miało miejsce na terenie **kraju zamieszkania Ubezpieczonego** (z wyłączeniem skutków **choroby przewlekłej**, z powodu której **najbliższy krewny Ubezpieczonego** był leczony w okresie 12 miesięcy przed datą rezerwacji **podróży**),
 - 2) **szkody w mieniu Ubezpieczonego** powstałej w wyniku **zdarzenia losowego** lub będącej następstwem przestępstwa, pod warunkiem, że powodowała konieczność dokonania czynności prawnych i administracyjnych oraz obecności **Ubezpieczonego** w **kraju zamieszkania**.
2. Koszty wcześniejszego powrotu pokrywane są pod warunkiem, że **Ubezpieczony** nie mógł wykorzystać pierwotnie zaplanowanego środka transportu oraz że do planowanego powrotu pozostało więcej niż 72 godziny.
3. Górna granica odpowiedzialności ERV wynosi równoważność 1 000 EUR.
4. Rodzaj transportu każdorazowo określa ERV. W przypadku transportu do kraju innego niż Rzeczpospolita Polska, ERV pokryje powstałe w związku z tym koszty jedynie do wysokości równoważności kosztów takiego transportu do Polski.

§ 41 Organizacja i pokrycie kosztów transportu i zakwaterowania osoby wezwanej do towarzyszenia

1. ERV zorganizuje **członkowi rodziny Ubezpieczonego** lub innej wskazanej przez niego osobie **podróż** do miejsca pobytu **Ubezpieczonego** i **podróż** powrotną do **miejsca zamieszkania** oraz pokryje koszty tych **podróży**, zakwaterowania i wyżywienia maksymalnie do kwoty 2 000 EUR, w przypadku:
 - 1) gdy przewidywalny okres hospitalizacji **Ubezpieczonego** poza granicami **kraju zamieszkania**, potwierdzony pisemnym zaświadczeniem lekarza prowadzącego leczenie, ma trwać dłużej niż 7 dni, a **Ubezpieczony** nie podróżuje z **osobą towarzyszącą** w wieku powyżej 18 roku życia lub
 - 2) gdy **Ubezpieczony** znajduje się w stanie zagrożenia życia, potwierdzonym pisemną opinią lekarza prowadzącego leczenie.
2. Ochrona ubezpieczeniowa, o której mowa w ust. 1 istnieje pod

warunkiem, że ERV ponosi odpowiedzialność z tytułu ubezpieczenia kosztów leczenia i transportu.

§ 42 Pomoc prawna

ERV udzieli pomocy w wynajęciu prawnika oraz tłumacza w sytuacji, gdy **Ubezpieczony** wejdzie w konflikt z prawem obowiązującym w miejscu pobytu. ERV pokryje koszty sądowe, obsługi prawnej i koszt wynajęcia tłumacza do kwoty 2 500 EUR. Ochrona ubezpieczeniowa istnieje pod warunkiem, że konflikt prawny **Ubezpieczonego** nie jest związany z jego działalnością zawodową, usiłowaniem, bądź popełnieniem przestępstwa, działalnością o charakterze politycznym.

§ 43 Pożyczka na kaucję

ERV udzieli pożyczki na kaucję do kwoty 12 500 EUR w sytuacji, gdy **Ubezpieczony** zostanie zatrzymany lub tymczasowo aresztowany w miejscu pobytu, pod warunkiem przedstawienia ERV poręczenia udzielonego przez osobę wskazaną przez **Ubezpieczonego**. **Ubezpieczony** zobowiązany jest zwrócić wpłaconą przez ERV kwotę niezwłocznie, nie później niż trzy miesiące po powrocie z **podróży**.

§ 44 Zastępstwo kierowcy

1. ERV pokryje koszty wynajęcia zawodowego kierowcy lub innej osoby posiadającej prawo jazdy, która przewiezie **Ubezpieczonego** do **kraju zamieszkania** w przypadku, gdy w wyniku **nagłego zachorowania** lub **nieszczęśliwego wypadku**, objętego ochroną ubezpieczeniową z tytułu ubezpieczenia kosztów leczenia, stan zdrowia **Ubezpieczonego**, potwierdzony pisemnym zaświadczeniem wystawionym przez lekarza prowadzącego leczenie, uniemożliwia **Ubezpieczonemu** prowadzenie samochodu, a inna osoba podróżująca wraz z **Ubezpieczonym** nie posiada prawa jazdy. ERV pokryje koszty wynajęcia kierowcy maksymalnie do kwoty 500 EUR, z zastrzeżeniem ust. 2 niniejszego paragrafu.
2. W przypadku pokrycia przez ERV kosztów zastępstwa kierowcy, nie przysługuje zwrot kosztów transportu powrotnego **Ubezpieczonego do kraju zamieszkania**, o którym mowa w § 21 ust. 1 pkt 7).
3. W sytuacji, gdy **Ubezpieczony** samodzielnie pokryje koszty wynajęcia kierowcy, wówczas ERV dokona zwrotu poniesionych przez **Ubezpieczonego** kosztów maksymalnie do wysokości kwoty, za jaką ERV zorganizowałoby taką pomoc we własnym zakresie.

§ 45 VIP (Voyage Information Portal)

ERV zapewnia autoryzowany dostęp do portalu poświęconego podróżowaniu. Portal zawiera informacje dotyczące poszczególnych krajów, ryzyka związanego z podróżowaniem, wymaganych szczepień, rekomendowanych placówek medycznych.

§ 46 Postępowanie w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego

1. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego **Ubezpieczony** zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić o nim **Centrum Alarmowe**.
2. W przypadku zajścia zdarzeń, o których mowa w § 36, § 43, **Ubezpieczony** zobowiązany jest do przesłania, przed otrzymaniem pożyczki, potwierdzenia zobowiązania się do jej zwrotu.
3. W przypadku zmiany rezerwacji lotu, o której mowa w § 39, **Ubezpieczony** zobowiązany jest:
 - 1) niezwłocznie poinformować o tym zdarzeniu **przewoźnika**, w celu zmniejszenia wysokości kosztów z tytułu zmiany rezerwacji biletów lotniczych i uzyskać od niego pisemne potwierdzenie tego faktu z wyliczeniem kosztów wynikających ze zmiany rezerwacji, oraz poinformować **Centrum Alarmowe** i uzyskać jego akceptację na poniesienie kosztów związanych z dokonaniem zmiany pierwotnej rezerwacji lotu,
 - 2) przedłożyć ERV zaakceptowane przez **Centrum Alarmowe** wyliczenie kosztów związanych ze zmianą rezerwacji wy-

stawione przez przewoźnika oraz wypełniony formularz zgłoszenia roszczenia,

- 3) w przypadku, gdy powodem zmiany rezerwacji był **nieszczęśliwy wypadek** lub **nagłe zachorowanie**, przedłożyć odpowiednie dokumenty medyczne potwierdzające zajście zdarzenia, w tym zaświadczenie lekarskie potwierdzające **nagłe zachorowanie**, zaś w przypadku śmierci przedłożyć kopię aktu zgonu i kopię karty zgonu. Ponadto w przypadku **nieszczęśliwego wypadku** lub **nagłego zachorowania** należy na żądanie ERV przedłożyć zaświadczenie o niezdolności do pracy, jak również wspomniane wyżej zaświadczenia lekarskie. ERV zastrzega sobie możliwość przeprowadzenia kontroli za pośrednictwem specjalistów powodu niezdolności do **podróży**, powstałej na skutek **nagłego zachorowania** lub **nieszczęśliwego wypadku**,
 - 4) w przypadku, gdy powodem zmiany rezerwacji była **szkoda w mieniu** powstała w wyniku **zdarzenia losowego** przedłożyć odpowiednie dokumenty potwierdzające zajście zdarzenia oraz dokumenty potwierdzające konieczność obecności **Ubezpieczonego** w celu dokonania czynności prawnych i administracyjnych w czasie planowanej **podróży**, a w przypadku **szkody w mieniu** będącej następstwem przestępstwa także raport policji potwierdzający zajście zdarzenia.
4. W przypadku zajścia zdarzenia, o którym mowa w § 40, koszty wcześniejszego powrotu **Ubezpieczonego** zwracane są wyłącznie w przypadku, gdy zostały uzgodnione i zaakceptowane przez **Centrum Alarmowe** przed ich dokonaniem oraz powrót nie mógł nastąpić przy wykorzystaniu wcześniej zaplanowanego środka transportu. Dodatkowo **Ubezpieczony** zobowiązany jest przedłożyć ERV **dokument ubezpieczenia**, odpowiednio wypełniony formularz zgłoszenia roszczenia oraz:
 - 1) w przypadku, gdy powodem wcześniejszego powrotu był **nieszczęśliwy wypadek** lub **nagłe zachorowanie**, przedłożyć odpowiednie dokumenty medyczne potwierdzające zajście zdarzenia, w tym zaświadczenie lekarskie potwierdzające **nagłe zachorowanie**, zaś w przypadku śmierci przedłożyć kopię aktu zgonu i kopię karty zgonu. ERV zastrzega sobie możliwość przeprowadzenia kontroli za pośrednictwem specjalistów powodu **nagłego zachorowania** lub **nieszczęśliwego wypadku**,
 - 2) w przypadku, gdy powodem wcześniejszego powrotu była **szkoda w mieniu** powstała w wyniku **zdarzenia losowego**, przedłożyć odpowiednie dokumenty potwierdzające zajście zdarzenia oraz dokumenty potwierdzające konieczność obecności **Ubezpieczonego** w celu dokonania czynności prawnych i administracyjnych w czasie przerwanej **podróży**, a w przypadku **szkody w mieniu** będącej następstwem przestępstwa także raport policji potwierdzający zajście zdarzenia.
 5. Niedopełnienie któregokolwiek z obowiązków określonych w ust. 1-4 powyżej, stanowi podstawę do odmowy wypłaty świadczenia odpowiednio w całości lub części w zależności od tego, w jakim stopniu niedopełnienie obowiązków wpłynęło na ustalenie przyczyny wypadku ubezpieczeniowego bądź odpowiedzialności za **szkodę**.

C Ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków

§ 47 Przedmiot ubezpieczenia

Przedmiotem ubezpieczenia są następstwa **nieszczęśliwych wypadków**, którym **Ubezpieczony** uległ podczas **podróży zagranicznej**, polegające na trwałym uszkodzeniu ciała, rozstroju zdrowia lub śmierci **Ubezpieczonego**.

§ 48 Trwały uszczerbek na zdrowiu

W przypadku, gdy wskutek **nieszczęśliwego wypadku** objętego ochroną ubezpieczeniową **Ubezpieczony** doznał trwałego uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, przez co rozumie się trwałe, nie rękujące poprawy upośledzenie organu, narządu lub układu, ERV

wypłaca następujące rodzaje świadczeń z tytułu uszczerbku na zdrowiu:

- 1) w przypadku uszczerbku w wysokości 100% - pełną **sumę ubezpieczenia** określoną w umowie ubezpieczenia,
- 2) w przypadku uszczerbku częściowego - procent **sumy ubezpieczenia** odpowiadający procentowi uszczerbku na zdrowiu, zgodnie z zakresem uszczerbków określonych Załącznikiem do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. (Dz.U. nr 234, poz. 1974). Jeżeli wskutek **nieszczęśliwego wypadku** została upośledzona więcej niż jedna funkcja fizyczna lub psychiczna, stopnie uszczerbku zostają zsumowane, przy czym trwały uszczerbek na zdrowiu nie może przewyższać 100%.

§ 49 Śmierć

W przypadku, gdy w wyniku obrażeń doznanych wskutek **nieszczęśliwego wypadku** objętego ochroną ubezpieczeniową **Ubezpieczony** zmarł w ciągu 24 miesięcy od daty zajścia **nieszczęśliwego wypadku**, ERV wypłaca **osobie uprawnionej** świadczenie w wysokości pełnej **sumy ubezpieczenia** określonej w umowie ubezpieczenia. Jeśli **Ubezpieczony** otrzymał wcześniej świadczenie z tytułu uszczerbku na zdrowiu, powstałego wskutek tego samego nieszczęśliwego wypadku, świadczenie z powodu śmierci wypłaca się jedynie wtedy, gdy przewyższa ono wcześniej wypłacone świadczenie z tytułu uszczerbku, potrącając wypłaconą wcześniej kwotę. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje śmierci **Ubezpieczonego** po upływie 24 miesięcy od daty zajścia **nieszczęśliwego wypadku**.

§ 50 Suma ubezpieczenia

1. **Suma ubezpieczenia** to górna granica odpowiedzialności ERV wobec **Ubezpieczonego** podczas **podróży zagranicznej**.
2. ERV ponosi odpowiedzialność maksymalnie do wysokości **sumy ubezpieczenia** wskazanej w **dokumentacie ubezpieczenia**, z uwzględnieniem limitów określonych w § 54 ust.2, § 55 ust.1, § 56 ust.2.

§ 51 Ustalenie i wypłata świadczeń

1. Wysokość świadczenia z tytułu następstw **nieszczęśliwych wypadków** ustala się po stwierdzeniu, że istnieje związek przyczynowo-skutkowy między **nieszczęśliwym wypadkiem**, a trwałym uszczerbkiem na zdrowiu bądź śmiercią.
2. Stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu ustalany jest niezwłocznie po całkowitym zakończeniu leczenia z włączeniem rehabilitacji, nie później jednak niż w ciągu 24 miesięcy od daty zajścia **nieszczęśliwego wypadku**. Późniejsza zmiana stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu nie stanowi podstawy do zmiany wysokości przyznanego świadczenia.
3. Stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu ustalany jest przez lekarzy powołanych przez ERV na podstawie dokumentacji medycznej dostarczonej przez **Ubezpieczonego**. Przy ustalaniu stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu nie bierze się pod uwagę rodzaju pracy lub czynności wykonywanych przez **Ubezpieczonego**.
4. ERV dokonuje wypłaty należnego świadczenia w terminie 14 dni od daty uznania roszczenia.
5. W razie utraty lub uszkodzenia organu, narządu lub układu, których funkcje były już upośledzone przed zajściem **nieszczęśliwego wypadku** objętego ochroną ubezpieczeniową, stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu określa się jako różnicę między stopniem trwałego uszczerbku na zdrowiu po zajściu **nieszczęśliwego wypadku** objętego ochroną ubezpieczeniową, a stopniem trwałego uszczerbku na zdrowiu istniejącym przed jego zajściem.
6. W sytuacji, gdy śmierć spowodowana **nieszczęśliwym wypadkiem** nastąpi w ciągu 24 miesięcy od daty zajścia **nieszczęśliwego wypadku**, a przed ustaleniem wysokości należnego świadczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu, świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu nie przysługuje.
7. Jeżeli **Ubezpieczony** zmarł przed pobraniem świadczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu, powstałego w wyniku **nie-**

szczęśliwego wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową, a zgon nie był następstwem tego wypadku, należne świadczenie wypłaca się **osobie uprawnionej**.

8. W razie śmierci **Ubezpieczonego** w ciągu 24 miesięcy od daty zajścia **nieszczęśliwego wypadku**, nie będącej jego następstwem, a przed ustaleniem i otrzymaniem przez niego świadczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu, świadczenie z tytułu uszczerbku na zdrowiu wypłaca się **osobom uprawnionym**, a jego wysokość ustalana jest przez lekarza orzekającego na podstawie przedłożonej dokumentacji medycznej jako przypuszczalny stopień trwałego uszczerbku.
9. Świadczenie z powodu śmierci **Ubezpieczonego** wypłaca się **osobie uprawnionej**, na podstawie aktu zgonu oraz dokumentów potwierdzających okoliczności oraz przyczynę śmierci **Ubezpieczonego**.
10. **Ubezpieczony** może wskazać imiennie jedną lub więcej **osób uprawnionych** do otrzymania świadczenia w przypadku jego śmierci. Wskazanie **osoby uprawnionej** może nastąpić zarówno przy zawarciu umowy ubezpieczenia, jak i w każdym czasie jej trwania. **Ubezpieczony** ma prawo w każdym czasie trwania umowy ubezpieczenia zmienić lub odwołać **osobę uprawnioną**. Zmiana lub odwołanie **osoby uprawnionej** następuje w momencie wpłynięcia do ERV pisemnego zawiadomienia o tym fakcie.
11. Świadczenie nie przysługuje **osobie uprawnionej**, która umyślnie spowodowała śmierć **Ubezpieczonego**.
12. Jeżeli w chwili śmierci **Ubezpieczonego** nie ma **osoby uprawnionej**, lub gdy **osoba uprawniona** nie żyje, bądź utraciła prawo do otrzymania świadczenia zgodnie z postanowieniami ust. 11 niniejszego paragrafu, wówczas świadczenie otrzymują w następującej kolejności:
 - 1) małżonek - w całości,
 - 2) dzieci - w równych częściach (w przypadku braku małżonka),
 - 3) rodzice - w równych częściach (w przypadku braku małżonka i dzieci),
 - 4) rodzeństwo - w równych częściach (w przypadku braku małżonka, dzieci i rodziców),
 - 5) inni ustawowi spadkobiercy (w przypadku braku małżonka, dzieci, rodziców i rodzeństwa).

§ 52 Wyłączenia odpowiedzialności ERV

Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej, oprócz **szkód** powstałych wskutek zdarzeń wymienionych w § 17, wyłączone są ponadto następstwa **nieszczęśliwych wypadków** powstałe w wyniku:

- 1) utraty przytomności, napadów drgawkowych (w tym ataków epilepsji),
- 2) **zawałów serca** albo **udarów mózgu**, z zastrzeżeniem postanowień § 53,
- 3) leczenia albo wykonanych zabiegów, chyba że leczenie lub zabiegi były przeprowadzone w związku z **nieszczęśliwym wypadkiem** objętym ochroną ubezpieczeniową,
- 4) infekcji, z tym że ochrona ubezpieczeniowa istnieje, jeżeli **Ubezpieczony** został zakażony mikroorganizmami chorobotwórczymi w wyniku ran odniesionych wskutek **nieszczęśliwego wypadku** objętego ochroną ubezpieczeniową,
- 5) zatrucia substancjami stałymi, płynnymi lub gazowymi, które wniknęły do organizmu drogą oddechową, pokarmową lub przez skórę.

§ 53 Rozszerzenie zakresu ochrony

1. Pod warunkiem opłacenia dodatkowej składki zakres świadczeń wypłacanych w związku z zaistniałym wypadkiem zostanie rozszerzony o:
 - 1) zasiłek dzienny z tytułu udokumentowanej, czasowej niezdolności do pracy,
 - 2) refundację kosztów **aktywizacji zawodowej**,
 - 3) zwrot udokumentowanych kosztów rehabilitacji w wyspecjalizowanych placówkach medycznych.

2. Na wniosek **Ubezpieczającego**, za opłatą dodatkowej składki, z zachowaniem niezmienionych pozostałych postanowień niniejszych OWU, zakresem ochrony w ramach ubezpieczenia następstw **nieszczęśliwych wypadków** zostanie rozszerzony o następstwa **zawału serca** i **udar mózgu**, z zastrzeżeniem postanowień ust. 3 niniejszego paragrafu.
3. ERV wypłaci jednorazowe świadczenie w wysokości 5 000 PLN **Ubezpieczonemu**, w przypadku, gdy **zawał serca** lub **udar mózgu** wystąpił po raz pierwszy w życiu. **Ubezpieczonemu** przysługuje świadczenie tylko z tytułu jednego przypadku. Rozszerzenie ochrony nie obejmuje zawałów mięśnia sercowego nieskutkujących hospitalizacją, leczonych i niepozostawiających trwałych zmian w zapisie EKG tzw. nieme zawały.

§ 54 Zasiłek dzienny z tytułu czasowej niezdolności do pracy

1. Zasiłek dzienny z tytułu czasowej niezdolności do wykonywania pracy będącej następstwem **nieszczęśliwego wypadku** powstałego w trakcie wykonywania obowiązków służbowych przysługuje **Ubezpieczonemu** zatrudnionemu na podstawie umowy o pracę lub innej umowy cywilno-prawnej.
2. Zasiłek dzienny wypłacany jest od 21 dnia niezdolności do pracy, lecz nie dłużej niż do 60 dnia niezdolności i wynosi 0,1% **sumy ubezpieczenia**, lecz nie więcej niż 45 PLN dziennie.
3. Podstawą wypłaty świadczenia dla **Ubezpieczonego** jest przedłożenie kopii zwolnienia lekarskiego i potwierdzenie jego zasadności przez lekarza orzecznika.
4. Zakres ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje trwałej niezdolności do pracy lub orzeczenia o niemożności wykonywania aktualnego zawodu.
5. Zasiłek dzienny wypłacany jest wyłącznie w przypadku, gdy niezdolność do wykonywania pracy miała związek z **nieszczęśliwym wypadkiem**, z tytułu którego należne było świadczenie za trwały uszczerbek na zdrowiu.

§ 55 Refundacja kosztów aktywizacji zawodowej

1. ERV na podstawie przedstawionych rachunków refunduje koszty **aktywizacji zawodowej**, poniesione przez **Ubezpieczonego**, który doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu na skutek **nieszczęśliwego wypadku**, do wysokości 20% **sumy ubezpieczenia** z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu, lecz nie więcej niż 6 000 PLN pod warunkiem, iż w stosunku do **Ubezpieczonego** orzeczono celowość przekwalifikowania zawodowego i orzeczenie zostało wydane przez lekarza orzecznika ZUS oraz koszty poniesione zostały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przed upływem 24 miesięcy od dnia wystąpienia **nieszczęśliwego wypadku**.
2. ERV refunduje poniesione koszty **aktywizacji zawodowej** pod warunkiem istnienia odpowiedzialności z tytułu ubezpieczenia następstw **nieszczęśliwych wypadków** oraz jeżeli koszty **aktywizacji zawodowej** nie zostały pokryte z ubezpieczenia społecznego lub innej umowy ubezpieczenia.

§ 56 Koszty rehabilitacji

1. ERV zwraca koszty rehabilitacji na podstawie przedstawionych przez **Ubezpieczonego** oryginalnych faktur/rachunków, pod warunkiem że rehabilitacja miała miejsce na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a jej koszty powstały przed upływem 12 miesięcy od dnia wystąpienia **nieszczęśliwego wypadku** i nie zostały pokryte z innych źródeł.
2. Zwrot udokumentowanych kosztów rehabilitacji w wyspecjalizowanych placówkach medycznych przysługuje do wysokości 5% **sumy ubezpieczenia**.
3. Odpowiedzialność ERV z tytułu ubezpieczenia kosztów rehabilitacji zachodzi pod warunkiem istnienia odpowiedzialności ERV z tytułu ubezpieczenia kosztów leczenia i transportu, wobec czego ERV nie ponosi odpowiedzialności za koszty rehabilitacji w przypadkach określonych w § 23.

§ 57 Postępowanie w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego

1. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego, o którym mowa w §§ 48-49, §§ 54-56 poza obowiązkami określonymi w § 10, **Ubezpieczony**, zobowiązany jest:
 - 1) niezwłocznie poddać się opiece medycznej, a także podjąć działania mające na celu złagodzenie skutków wypadku poprzez stosowanie się do zaleceń lekarskich,
 - 2) zabezpieczyć dokumenty niezbędne do ustalenia zasadności roszczenia i wysokości świadczenia, opis przebiegu leczenia z wynikami badań i diagnozą lekarską, uzasadniające konieczność udzielenia niezwłocznej pomocy, a także dokumenty potwierdzające zaistnienie i okoliczności **nieszczęśliwego wypadku** (np. notatka policyjna z opisem okoliczności wypadku komunikacyjnego),
 - 3) zwolnić lekarzy oraz podmioty opieki zdrowotnej z obowiązku zachowania tajemnicy lekarskiej i wyrazić zgodę na udostępnienie dokumentacji medycznej,
 - 4) złożyć wypełniony formularz zgłoszenia roszczenia wraz z pełną dokumentacją dotyczącą **nieszczęśliwego wypadku**,
 - 5) przedłożyć ERV wypełniony formularz zgłoszenia roszczenia wraz z oryginałami dokumentów potwierdzających wysokość poniesionych kosztów oraz dokumentacją medyczną z przebiegu leczenia, potwierdzającą konieczność poddania się rehabilitacji.
2. W razie śmierci **Ubezpieczonego osoba uprawniona** zobowiązana jest dostarczyć kopię aktu zgonu oraz dokumenty potwierdzające okoliczności i przyczynę śmierci **Ubezpieczonego**. W przypadku określonym w § 51 ust. 12, należy przedłożyć dodatkowo dokument stwierdzający pokrewieństwo.
3. Niedopełnienie któregośkolwiek z obowiązków określonych w ustępach poprzedzających niniejszego paragrafu, stanowi podstawę do odmowy wypłaty świadczenia w całości lub części, w zależności od tego, w jakim stopniu niedopełnienie obowiązków wpłynęło na ustalenie przyczyny wypadku ubezpieczeniowego, odpowiedzialności za **szkodę** bądź wysokości świadczenia.

D Ubezpieczenie kosztów ratownictwa i poszukiwań

§ 58 Przedmiot ubezpieczenia

Przedmiotem ubezpieczenia są poniesione przez **Ubezpieczonego** niezbędne i udokumentowane koszty akcji ratowniczej i poszukiwawczej, prowadzonej przez wyspecjalizowane służby ratownicze, w celu ratowania życia **Ubezpieczonego** w sytuacji, gdy **Ubezpieczony** uległ **nieszczęśliwemu wypadkowi** lub **nagłemu zachorowaniu**, objętemu ochroną ubezpieczeniową z tytułu ubezpieczenia kosztów leczenia i transportu, zgodnie z postanowieniami sekcji A.

§ 59 Zakres ubezpieczenia

ERV pokrywa koszty:

- 1) akcji poszukiwawczej, za które uważa się koszty związane z prowadzonym poszukiwaniem od momentu zgłoszenia zaginięcia, do czasu odnalezienia lub zaprzestania akcji poszukiwawczej **Ubezpieczonego**.
- 2) akcji ratowniczej, za które uważa się koszty udzielenia doraźnej pomocy medycznej, powstałe od momentu odnalezienia **Ubezpieczonego**, do czasu przewiezienia go do najbliższej placówki służby zdrowia.

§ 60 Suma ubezpieczenia

1. **Suma ubezpieczenia** to górna granica odpowiedzialności ERV wobec **Ubezpieczonego** podczas **podróży zagranicznej**.
2. ERV ponosi odpowiedzialność maksymalnie do wysokości **sumy ubezpieczenia** wskazanej w **dokumentie ubezpieczenia**.

§ 61 Postępowanie w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego

1. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego, poza obowiązkami określonymi w § 10, **Ubezpieczony** zobowiązany jest:
 - 1) niezwłocznie powiadomić o wypadku ubezpieczeniowym **Centrum Alarmowe**,
 - 2) zwolnić publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej oraz lekarzy, u których leczył się przed zajściem wypadku ubezpieczeniowego, z obowiązku zachowania tajemnicy lekarskiej i wyrazić zgodę na udostępnienie dokumentacji z przebiegu leczenia,
 - 3) przedłożyć ERV wypełniony formularz zgłoszenia roszczenia wraz z oryginałami dokumentów potwierdzających wysokość poniesionych kosztów, dokumentacją medyczną zawierającą diagnozy lekarskie oraz innymi dokumentami zawierającymi informacje o zakresie udzielonej pomocy.
2. W razie śmierci **Ubezpieczonego** osoba występująca z roszczeniem zobowiązana jest dostarczyć kopię aktu zgonu oraz dokument potwierdzający przyczynę zgonu.
3. Niedopełnienie któregokolwiek z obowiązków określonych w ustępach poprzedzających niniejszego paragrafu, stanowi podstawę do odmowy wypłaty odszkodowania odpowiednio w całości lub części, w zależności od tego, w jakim stopniu niedopełnienie obowiązków wpłynęło na ustalenie przyczyny wypadku ubezpieczeniowego, odpowiedzialności za **szkodę** bądź wysokości odszkodowania.

E Ubezpieczenie kosztów rezygnacji z podróży

§ 62 Przedmiot ubezpieczenia

1. Przedmiotem ubezpieczenia kosztów rezygnacji z **podróży** są koszty poniesione przez **Ubezpieczającego** w związku z rezygnacją z **podróży służbowej** przed datą wyjazdu przewidziane w:
 - 1) umowie przewozu,
 - 2) **umowie rezerwacji noclegu**,
 - 3) umowie (formularzu) zgłoszenia uczestnictwa w konferencji, warsztatach, szkoleniu lub kursie.
2. W przypadku anulowania biletu lotniczego na połączenia krajowe lub międzynarodowe, a także biletu kolejowego, autobusowego, promowego w komunikacji międzynarodowej, zakupionych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ubezpieczeniu podlegają koszty rezygnacji naliczone zgodnie z umową przewozu, zawartą pomiędzy **Ubezpieczającym** a **przewoźnikiem**.
3. W przypadku anulowania noclegów, ubezpieczeniu podlegają koszty rezygnacji naliczone zgodnie z **umową rezerwacji noclegu**, zawartą pomiędzy **Ubezpieczającym** a usługodawcą, z zastrzeżeniem, że jeśli **umowa rezerwacji noclegu** dotyczyła **obiektu noclegowego**, ochroną ubezpieczeniową objęte są wyłącznie koszty całkowitego anulowania rezerwacji **obiektu noclegowego**.
4. W przypadku rezygnacji z uczestnictwa w konferencji, warsztatach, szkoleniu lub kursie, ubezpieczeniu podlegają koszty rezygnacji naliczone zgodnie z umową (formularzem) zgłoszenia zawartą między **Ubezpieczającym** a podmiotem organizującym konferencję, warsztaty, szkolenie lub kurs.

§ 63 Zakres ubezpieczenia

ERV zwraca poniesione koszty rezygnacji z **podróży** osobie, która je poniosła pod warunkiem, że **Ubezpieczony** nie może odbyć **podróży służbowej** zgodnie z planem wskutek zajścia któregokolwiek z następujących wypadków ubezpieczeniowych:

- 1) śmierć **Ubezpieczonego**,
- 2) śmierć **najbliższego krewnego Ubezpieczonego**, która nastąpiła w ciągu 45 dni bezpośrednio poprzedzających datę wyjazdu, **nieszczęśliwy wypadek** lub **nagłe zachorowanie**

Ubezpieczonego, pod warunkiem, że istnieją przeciwwskazania medyczne do odbycia **podróży służbowej**, potwierdzone zaświadczeniem lekarskim,

- 3) **nieszczęśliwy wypadek** lub **nagłe zachorowanie Ubezpieczonego**, pod warunkiem, że istnieją przeciwwskazania medyczne do odbycia **podróży służbowej**, potwierdzone zaświadczeniem lekarskim,
- 4) **nieszczęśliwy wypadek** lub **nagłe zachorowanie najbliższego krewnego Ubezpieczonego**, skutkujące hospitalizacją lub powodujące konieczność sprawowania nad nim opieki, potwierdzoną zaświadczeniem lekarskim i nie rokujące poprawy stanu zdrowia do dnia wyjazdu,
- 5) ciąża zagrożona lub jej powikłania, o ile w momencie zawarcia umowy przewozu, **umowy rezerwacji noclegu** lub umowy (formularza) zgłoszenia uczestnictwa w konferencji, warsztatach, szkoleniu lub kursie **Ubezpieczona** była przed 10 tygodniem ciąży,
- 6) wyznaczenia daty transplantacji tkanki żywej bądź narządów **Ubezpieczonemu**, lub **najbliższemu krewnemu Ubezpieczonego**, na co najwyżej 30 dni przed datą podróży, pod warunkiem, że termin transplantacji nie był znany w momencie zawarcia umowy przewozu, **umowy rezerwacji noclegu** lub umowy (formularza) zgłoszenia uczestnictwa w konferencji, warsztatach, szkoleniu lub kursie,
- 7) **szkoda w mieniu Ubezpieczonego**, powstała wskutek **ryzyka elementarnego** lub przestępstwa (np. **kradzież z włamaniem**), która wystąpiła w okresie 30 dni bezpośrednio poprzedzających datę wyjazdu i powodowała konieczność dokonania czynności prawnych i administracyjnych oraz obecności **Ubezpieczonego** w **kraju zamieszkania** w czasie planowanej **podróży służbowej**,
- 8) **szkoda w mieniu Ubezpieczającego** powstała wskutek **ryzyka elementarnego** lub będąca następstwem przestępstwa (np. **kradzież z włamaniem**), która wystąpiła w okresie 7 dni bezpośrednio poprzedzających datę wyjazdu i powodowała konieczność dokonania czynności prawnych i administracyjnych oraz obecności **Ubezpieczonego** w **kraju zamieszkania** w czasie planowanej **podróży służbowej**,
- 9) zwolnienie **Ubezpieczonego** z pracy przez **Ubezpieczającego** lub wypowiedzenie stosunku pracy przez **Ubezpieczonego**, pod warunkiem, że w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia **Ubezpieczony** był zatrudniony na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony albo pracował przez okres co najmniej 6 miesięcy na podstawie umowy o pracę na czas określony; ERV nie ponosi odpowiedzialności w przypadku dyscyplinarnego zwolnienia z pracy (bez zastosowania okresu wypowiedzenia lub rozwiązania umowy za porozumieniem stron),
- 10) **kradzież** dokumentów **Ubezpieczonego**, których brak uniemożliwia odbycie **podróży zagranicznej** (np. paszport, dowód osobisty, wiza), pod warunkiem, że **kradzież** miała miejsce w okresie 14 dni bezpośrednio poprzedzających datę wyjazdu i została zgłoszona policji,
- 11) udokumentowana przyczyna odwołania spotkania biznesowego przez kontrahenta **Ubezpieczającego**, uniemożliwiająca odbycie **podróży służbowej** zgodnie z planem, kontrola US, ZUS lub innej instytucji państwowej, która została wyznaczona na czas **podróży służbowej** i jej data nie była znana w momencie zawarcia umowy przewozu, **umowy rezerwacji noclegu** lub umowy (formularza) zgłoszenia uczestnictwa w konferencji, warsztatach, szkoleniu lub kursie i wymagana jest obecność **Ubezpieczonego** w czasie kontroli,
- 12) następstwa nagłej i nieprzewidzianej **katastrofy żywiołowej**, która zdarza się w planowanym miejscu docelowym **podróży Ubezpieczonego**.

§ 64 Suma ubezpieczenia i udział własny

1. **Suma ubezpieczenia** to górna granica odpowiedzialności ERV

w okresie ubezpieczenia.

2. **Suma ubezpieczenia** zmniejsza się o kwotę wypłaconego odszkodowania, aż do jej całkowitego wyczerpania.
3. ERV ponosi odpowiedzialność maksymalnie do wysokości **sumy ubezpieczenia** wskazanej w **dokumentacie ubezpieczenia**, z zastrzeżeniem ust. 2 powyżej.
4. **Ubezpieczający** ponosi **udział własny** w wysokości 20% kosztów rezygnacji z **podróży służbowej**, nie mniej jednak niż 100 PLN na **Ubezpieczonego**.

§ 65 Wyłączenia odpowiedzialności ERV

1. Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej, oprócz **szkód** powstałych wskutek zdarzeń wymienionych w § 17, z zastrzeżeniem postanowień § 17 ust. 3, wyłączone są **szkody** powstałe z przyczyn wymienionych w § 63 pkt 3)-4), jeśli powstały wskutek leczenia zaostreżeń (nasilenia dolegliwości) lub powikłań **choroby przewlekłej**, z powodu której **Ubezpieczony** lub jego **najbliższy krewny** był leczony, lub też nie leczony mimo wiedzy, że jest chory, w okresie 12 miesięcy przed datą zawarcia umowy ubezpieczenia.
2. ERV nie ponosi odpowiedzialności za koszty rezygnacji z **podróży służbowej**, gdy przyczyna rezygnacji powstała przed datą zawarcia umowy ubezpieczenia kosztów rezygnacji z **podróży**.

§ 66 Postępowanie w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego

1. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego, o którym mowa w § 63, poza obowiązkami określonymi w § 10, **Ubezpieczony**, zobowiązany jest:
 - 1) zgłosić rezygnację z biletu, noclegu lub udziału w konferencji, warsztatach, szkoleniu lub kursie, powiadamiając o tym fakcie niezwłocznie, nie później niż w ciągu 3 dni, **biuro podróży przewoźnika**, dostawcę usługi hotelarskiej lub podmiot organizujący konferencję, warsztaty, szkolenie lub kurs, w celu zmniejszenia wysokości potrącenia z tytułu rezygnacji i uzyskać pisemne potwierdzenia tego faktu,
 - 2) przedłożyć ERV wyliczenie kosztów rezygnacji z **podróży służbowej**, wystawione przez **biuro podróży, przewoźnika**, dostawcę usługi hotelarskiej lub podmiot organizujący konferencję, warsztaty, szkolenie lub kurs, wraz z **dokumentem ubezpieczenia** oraz prawidłowo wypełnionym formularzem zgłoszenia roszczenia,
 - 3) w przypadku, gdy powodem rezygnacji z **podróży służbowej** jest śmierć, przedłożyć kopię aktu zgonu i karty zgonu,
 - 4) w przypadku, gdy powodem rezygnacji z **podróży służbowej** jest **nieszczęśliwy wypadek, nagłe zachorowanie**, transplantacja narządów lub tkanki żywej, ciąża zagrożona lub jej powikłania, przedłożyć dokumenty medyczne potwierdzające zajście wypadku ubezpieczeniowego, w tym zaświadczenie lekarskie potwierdzające przeciwwskazania medyczne do odbycia **podróży służbowej** przez **Ubezpieczonego**, albo zaświadczenie o konieczności hospitalizacji lub sprawowania opieki nad **najbliższym krewnym Ubezpieczonego**. Na żądanie ERV należy przedłożyć także zaświadczenie o niezdolności do pracy. ERV zastrzega sobie możliwość przeprowadzenia weryfikacji powodu niezdolności **Ubezpieczonego** do **podróży służbowej**,
 - 5) w przypadku, gdy powodem rezygnacji z **podróży służbowej** jest **szkoda w mieniu**, przedłożyć dokumenty potwierdzające zajście **ryzyka elementarnego** lub raport policji potwierdzający zajście przestępstwa; w obu przypadkach należy przedłożyć także dokumenty potwierdzające konieczność obecności **Ubezpieczonego** w **kraju zamieszkania** w czasie planowanej **podróży służbowej**,
 - 6) w przypadku, gdy powodem rezygnacji z **podróży służbowej** jest zakończenie stosunku pracy **Ubezpieczonego**, przedłożyć umowę o pracę wiążącą obie strony oraz dokument potwierdzający zwolnienie/zwolnienie się **Ubezpie-**

zonego z pracy w przypadku gdy powodem rezygnacji z **podróży służbowej** jest **kradzież** dokumentów, przedłożyć notatkę policji potwierdzającą zajście zdarzenia,

- 7) w przypadku gdy powodem rezygnacji z **podróży służbowej** jest kontrola US, ZUS lub innej instytucji państwowej, przedłożyć pismo/decyzję potwierdzającą termin wyznaczonej kontroli oraz dokumenty potwierdzające konieczność obecności **Ubezpieczonego** w **kraju zamieszkania** w czasie planowanej **podróży służbowej**.
2. Niedopełnienie któregośkolwiek z obowiązków określonych w ustępie poprzedzającym niniejszego paragrafu, stanowi podstawę do odmowy wypłaty odszkodowania odpowiednio w całości lub części, w zależności od tego, w jakim stopniu niedopełnienie obowiązków wpłynęło na ustalenie przyczyny wypadku ubezpieczeniowego, odpowiedzialności za **szkodę** bądź wysokości odszkodowania.

F Ubezpieczenie kosztów przerwania podróży

§ 67 Przedmiot ubezpieczenia

Przedmiotem ubezpieczenia kosztów przerwania **podróży** są poniesione przez **Ubezpieczającego** w związku z wcześniejszym, nie przewidzianym w planie **podróży służbowej** powrotem **Ubezpieczonego** do **kraju zamieszkania**, niezbędne i udokumentowane:

- 1) koszty transportu powrotnego do **kraju zamieszkania** poniesione na skutek niewykorzystania biletu lotniczego na połączenia krajowe lub międzynarodowe, a także biletu kolejowego, autobusowego, promowego w komunikacji międzynarodowej, zakupionego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wynikające z zawartej z **przewoźnikiem** umowy przewozu,
- 2) koszty niewykorzystanych noclegów wynikające z zawartej **umowy rezerwacji noclegu**.

§ 68 Zakres ubezpieczenia

1. ERV zwraca poniesione koszty przerwania **podróży** pod warunkiem, że wcześniejszy, nie przewidziany w planie **podróży służbowej** powrót **Ubezpieczonego** do kraju zamieszkania, spowodowany jest zaistnieniem w trakcie jego **podróży służbowej** któregośkolwiek z następujących wypadków ubezpieczeniowych:
 - 1) śmierć **najbliższego krewnego Ubezpieczonego**,
 - 2) **nieszczęśliwy wypadek** lub **nagłe zachorowanie najbliższego krewnego Ubezpieczonego**, powodujące konieczność natychmiastowej hospitalizacji, pod warunkiem, że zdarzenie to miało miejsce na terenie **kraju zamieszkania Ubezpieczonego**,
 - 3) **szkoda w mieniu Ubezpieczonego**, powstała wskutek **ryzyka elementarnego** lub przestępstwa (np. **kradzież z włamaniem**), pod warunkiem, że powodowała konieczność dokonania czynności prawnych i administracyjnych oraz obecności **Ubezpieczonego** w **kraju zamieszkania** w czasie trwania **podróży służbowej**,
 - 4) **szkoda w mieniu Ubezpieczającego**, powstała wskutek **ryzyka elementarnego** lub będąca następstwem przestępstwa (np. **kradzież z włamaniem**), pod warunkiem, że powodowała konieczność dokonania czynności prawnych i administracyjnych oraz obecności **Ubezpieczonego** w **kraju zamieszkania** w czasie trwania **podróży służbowej**,
 - 5) nagła i nieprzewidziana **katastrofa żywiołowa**, która wystąpiła w miejscu docelowym **podróży Ubezpieczonego**.
2. Koszty transportu powrotnego do **kraju zamieszkania** zwracane są w przypadku, gdy koszt transportu w obie strony uwzględniony był w umowie przewozu, a powrót nie mógł nastąpić przy wykorzystaniu wcześniej zaplanowanego środka transportu oraz wyłącznie po ich uzgodnieniu i akceptacji przez **Centrum Alarmowe**.
3. ERV organizuje transport lub pokrywa jego koszty do wysokości

rzeczywistych kosztów poniesionych przez **Ubezpiezonego**, jednak nie więcej, niż do wysokości równowartości kosztu niewykorzystanego biletu powrotnego uwzględnionego w ubezpieczonej umowie przewozu, z zastrzeżeniem postanowień ust. 4 niniejszego paragrafu.

4. W przypadku transportu **Ubezpiezonego** do kraju innego niż Rzeczpospolita Polska, ERV pokrywa powstałe w związku z tym koszty jedynie do wysokości równowartości kosztów takiego transportu do Polski.
5. ERV zwraca rzeczywiste koszty niewykorzystanych noclegów poniesione przez **Ubezpiezonego**, wynikających z ubezpieczonej **umowy rezerwacji noclegu** do wysokości **sumy ubezpieczenia**.
6. ERV ponosi odpowiedzialność za koszty przerwania **podróży**, wyłącznie w przypadku, gdy przyczyna przerwania powstała w czasie **podróży służbowej**.

§ 69 Suma ubezpieczenia i udział własny

1. **Suma ubezpieczenia** to górna granica odpowiedzialności ERV, w trakcie umowy ubezpieczenia.
2. **Suma ubezpieczenia** zmniejsza się o kwotę wypłaconego odszkodowania, aż do jej całkowitego wyczerpania.
3. ERV ponosi odpowiedzialność maksymalnie do wysokości **sumy ubezpieczenia** wskazanej w **dokumentie ubezpieczenia**, z zastrzeżeniem ust.2 powyżej.
4. **Ubezpieczający** ponosi **udział własny** w wysokości 20% kosztów przerwania **podróży służbowej Ubezpiezonego**, nie mniej jednak niż 100 PLN na zdarzenie, z zastrzeżeniem postanowień ust. 5.
5. **Ubezpieczający** nie ponosi **udziału własnego** w przypadku, gdy powodem przerwania **podróży służbowej Ubezpiezonego** jest zajście wypadków ubezpieczeniowych określonych w § 68 ust. 1 pkt 1)-2).

§ 70 Wyłączenia odpowiedzialności ERV

Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej, oprócz **szkód** powstałych wskutek zdarzeń wymienionych w § 17, z zastrzeżeniem postanowień § 17 ust. 3, wyłączone są ponadto koszty przerwania **podróży służbowej**, jeżeli przerwanie nastąpiło z uwagi na konieczność natychmiastowej hospitalizacji **najbliższego krewnego Ubezpiezonego**, powstałej wskutek:

- 1) zaostrzeń (nasilenia dolegliwości) lub powikłań **choroby przewlekłej**, z powodu której **najbliższy krewny ubezpieczonego** był leczony, lub też nie leczył się pomimo wiedzy, że jest chory, w okresie 12 miesięcy przed datą zawarcia umowy przewozu lub **umowy rezerwacji noclegu**,
- 2) **natęgu zachorowania** związanego z ciążą i jej powikłaniami jeżeli w momencie zawarcia umowy przewozu lub **umowy rezerwacji noclegu najbliższa krewna Ubezpieczonego** była co najmniej w 11tym tygodniu ciąży.

§ 71 Postępowanie w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego

1. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego, o którym mowa w § 68, poza obowiązkami określonymi w § 10, **Ubezpieczony** zobowiązany jest:
 - 1) niezwłocznie powiadomić o wypadku ubezpieczeniowym **Centrum Alarmowe**,
 - 2) zgłosić przerwanie **podróży służbowej**, powiadamiając o tym fakcie niezwłocznie, nie później niż w ciągu 3 dni, **biuro podróży, przewoźnika** lub dostawcę usługi hotelarskiej i uzyskać pisemne potwierdzenia tego faktu,
 - 3) przedłożyć ERV wyczerpanie kosztów niewykorzystanych świadectw/noclegów, wystawione przez **biuro podróży** lub dostawcę usługi hotelarskiej wraz z **dokumentem ubezpieczenia** oraz prawidłowo wypełnionym formularzem zgłoszenia roszczenia,
 - 4) w przypadku, gdy powodem przerwania **podróży służbo-**

wej jest śmierć **najbliższego krewnego Ubezpieczonego**, przedłożyć kopię aktu zgonu i karty zgonu,

- 5) w przypadku, gdy powodem przerwania **podróży służbowej** jest **nieszczęśliwy wypadek** lub **natęgu zachorowanie najbliższego krewnego Ubezpieczonego**, przedłożyć dokumenty medyczne potwierdzające zajście wypadku ubezpieczeniowego, w tym zaświadczenie lekarskie o konieczności natychmiastowej hospitalizacji,
 - 6) w przypadku, gdy powodem przerwania **podróży służbowej** jest **szkoda w mieniu Ubezpieczonego** lub **Ubezpieczającego**, przedłożyć dokumenty potwierdzające zajście **ryzyka elementarnego** lub raport policji potwierdzający zajście przestępstwa; w obu przypadkach należy przedłożyć także dokumenty potwierdzające konieczność obecności **Ubezpieczonego** w kraju zamieszkania w czasie **przerwanej podróży służbowej**.
2. Niedopełnienie któregośkolwiek z obowiązków określonych w ustępie poprzedzającym niniejszego paragrafu, stanowi podstawę do odmowy wypłaty odszkodowania odpowiednio w całości lub części, w zależności od tego, w jakim stopniu niedopełnienie obowiązków wpłynęło na ustalenie przyczyny wypadku ubezpieczeniowego, odpowiedzialności za **szkodę** bądź wysokości odszkodowania.

G Ubezpieczenie kosztów podróży osoby zastępującej

§ 72 Przedmiot ubezpieczenia

Przedmiotem ubezpieczenia kosztów **podróży** osoby zastępującej są konieczne i uzasadnione wydatki poniesione przez **Ubezpieczającego** w przypadku, jeżeli **Ubezpieczony** zmuszony jest przerwać **podróż służbową** z przyczyn wymienionych niżej w pkt 1-3 i z powodów służbowych zachodzi konieczność jego natychmiastowego zastępstwa:

- 1) w przypadku **natęgu zachorowania/ nieszczęśliwego wypadku Ubezpieczonego**, wskutek którego, zgodnie ze wskazaniami lekarza prowadzącego nie jest on w stanie wykonywać swojej pracy,
- 2) w przypadku **natęgu zachorowania/ nieszczęśliwego wypadku**, które skutkują zagrożeniem życia lub śmierci **najbliższego krewnego Ubezpieczonego** pozostającego w **kraju zamieszkania Ubezpieczonego**,
- 3) w przypadku znacznej **szkody**, która zaszła w miejscu pracy lub też **miejscu zamieszkania Ubezpieczonego**, powstałej wskutek **zdarzenia losowego** lub będącej następstwem przestępstwa (np. **kradzież z włamaniem**), pod warunkiem, że powodowała konieczność dokonania czynności prawnych i administracyjnych i wymagała natychmiastowej obecności **Ubezpieczonego** w **miejscu zamieszkania/pracy**.

§ 73 Zakres ubezpieczenia

1. ERV zwraca dodatkowe koszty **podróży służbowej** osoby zastępującej poniesione na pokrycie kosztów biletów, zmian rezerwacji, koszty wiz, wymaganych szczepień, z zastrzeżeniem ust. 2 poniżej.
2. ERV pokrywa dodatkowe koszty **podróży** do wysokości kosztów pierwotnie planowanej **podróży służbowej** i wyłącznie pod warunkiem, że nie ma możliwości wykorzystania świadczeń z pierwotnie planowanej **podróży**.

§ 74 Suma ubezpieczenia

1. **Suma ubezpieczenia** to górna granica odpowiedzialności ERV, w trakcie trwania umowy ubezpieczenia.
2. **Suma ubezpieczenia** po wypłacie odszkodowania zmniejsza się o kwotę wypłaconego odszkodowania, aż do jej całkowitego wyczerpania.
3. ERV ponosi odpowiedzialność maksymalnie do wysokości **sumy**

ubezpieczenia wskazanej w **dokumentie ubezpieczenia**, z zastrzeżeniem ust.2 powyżej.

§ 75 Postępowanie w razie zajścia wypadku

1. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego, o którym mowa w § 72, poza obowiązkami określonymi w § 10, **Ubezpieczający** zobowiązany jest:
 - 1) uzyskać akceptację **Centrum Alarmowego** na **podróż** osoby zastępującej przed **rozpoczęciem podróży**,
 - 2) przedłożyć ERV dowód niezdolności **Ubezpieczonego** do pracy i długość okresu zwolnienia wydany przez wykwalifikowanego lekarza, jeśli przyczyną przerwania **podróży** jest **nagle zachorowanie** lub **nieszczęśliwy wypadek Ubezpieczonego**,
 - 3) przedłożyć ERV wypełniony formularz zgłoszenia wraz z oryginałami dokumentów potwierdzających wysokość poniesionych kosztów zakupu biletów podróży, zmian rezerwacji, wiz, wymaganych szczepień.
2. Niedopełnienie któregokolwiek z obowiązków określonych powyżej w pkt 1)-3), stanowi podstawę do odmowy wypłaty odszkodowania w całości lub części w zależności od tego, w jakim stopniu niedopełnienie obowiązków wpłynęło na ustalenie przyczyny wypadku bądź odpowiedzialności za **szkodę**, bądź wysokości należnego odszkodowania.

H Ubezpieczenie bagażu podróжного

§ 76 Przedmiot ubezpieczenia

Przedmiotem ubezpieczenia jest bagaż podróжный stanowiący własność **Ubezpieczonego** lub znajdujący się w posiadaniu **Ubezpieczonego** podczas **podróży zagranicznej**, a także w drodze z **miejsca zamieszkania** lub stanowiska pracy bezpośrednio do granicy **kraju zamieszkania** w dniu **rozpoczęcia podróży** oraz w drodze od granicy **kraju zamieszkania** bezpośrednio do **miejsca zamieszkania** lub stanowiska pracy w dniu **zakończenia podróży**. Za bagaż podróжный uważa się:

- 1) pojemniki na bagaż (walizy, kufry, torby, plecaki itp.),
- 2) przedmioty osobistego użytku zwyczajowo zabierane w **podróż**, takie jak: odzież, obuwie, środki higieny osobistej, drobne urządzenia (np. suszarka.), książki, okulary, prezenty, pamiątki itp., a także wózki inwalidzkie, protezy, kule, laski, przyrząd do mierzenia ciśnienia itp., jeżeli są niezbędne **Ubezpieczonemu** w trakcie **podróży** w związku z jego stanem zdrowia,
- 3) przedmioty wartościowe - biżuteria i zegarki, pod warunkiem, iż stanowią bagaż podręczny, znajdujący się pod bezpośrednią opieką **Ubezpieczonego**,
- 4) przenośny sprzęt elektroniczny - komputer, telefon, nośniki dźwięku i obrazu, sprzęt fotograficzny i audio-video łącznie z jego wyposażeniem, pod warunkiem, iż stanowi bagaż podręczny, znajdujący się pod bezpośrednią opieką **Ubezpieczonego**.

§ 77 Zakres ubezpieczenia

1. ERV odpowiada za **szkody** w bagażu podręcznym, znajdującym się pod bezpośrednią opieką **Ubezpieczonego**, jak i w bagażu powierzonym, nie będącym pod bezpośrednią opieką **Ubezpieczonego**, polegające na utracie, zniszczeniu lub uszkodzeniu bagażu podróжного.
2. W przypadku bagażu podręcznego, znajdującego się pod bezpośrednią opieką **Ubezpieczonego**, ERV ponosi odpowiedzialność za **szkody** powstałe wskutek:
 - 1) **rozboju**,
 - 2) **ryzyk elementarnych** oraz akcji ratowniczych prowadzonych w związku z nimi,
 - 3) wypadku środka transportu,
 - 4) **nagle zachorowania** lub **nieszczęśliwego wypadku**, w

wyniku którego **Ubezpieczony** stracił możliwość opiekowania się bagażem.

3. W przypadku bagażu powierzonego, nie będącego pod bezpośrednią opieką **Ubezpieczonego**, ERV wypłaca odszkodowanie za **szkody** powstałe w bagażu:
 - 1) powierzonym **przewoźnikowi** do przewozu,
 - 2) oddanym do przechowalni bagażu za pokwitowaniem, pod warunkiem, że został utracony lub uszkodzony wskutek **kradzieży z włamaniem**,
 - 3) pozostawionym w zamkniętym pomieszczeniu w miejscu zakwaterowania **Ubezpieczonego** (z wyjątkiem pozostawionego w namiocie), pod warunkiem, że został utracony lub uszkodzony wskutek **kradzieży z włamaniem**,
 - 4) pozostawionym w zamkniętym na zamek zabezpieczający bagażniku samochodowym, pod warunkiem, że nie był on widoczny z zewnątrz oraz że bagażnik nie był wykonany z nietrwałego materiału (np. brezent),
 - 5) pozostawionym w zamkniętej na zamek zabezpieczający kabine jednostki pływającej, pod warunkiem, że nie był on widoczny z zewnątrz.

§ 78 Opóźnienie dostarczenia bagażu podróжного

W przypadku wynoszącego co najmniej 5 godzin opóźnienia w dostarczeniu bagażu przez przewoźnika na miejsce pobytu **Ubezpieczonego** poza **krajem zamieszkania**, ERV zwraca koszty zakupu niezbędnych w **podróży** przedmiotów osobistego użytku, maksymalnie do kwoty 300 EUR. Zwrot poniesionych kosztów następuje wyłącznie na podstawie przedłożonych oryginałów faktur/rachunków. Z odpowiedzialności ERV wyłączone są opóźnienia w przypadku przewozu przez **przewoźnika** czarterowego.

§ 79 Suma ubezpieczenia i udział własny

1. **Suma ubezpieczenia** to górna granica odpowiedzialności ERV, podczas **podróży zagranicznej Ubezpieczonego**.
2. ERV ponosi odpowiedzialność maksymalnie do wysokości **sumy ubezpieczenia** wskazanej w **dokumentie ubezpieczenia**, z zastrzeżeniem ust. 4 niniejszego paragrafu.
3. Wypłacone z tytułu opóźnienia dostarczenia bagażu odszkodowanie pomniejsza **sumę ubezpieczenia** bagażu podróжного.
4. W przypadku przedmiotów wartościowych oraz przenośnego sprzętu elektronicznego stanowiącego własność **Ubezpieczonego**, ERV odpowiada maksymalnie do wysokości 50% **sumy ubezpieczenia** bagażu podróжного.
5. W odniesieniu do każdej **szkody** (z wyłączeniem **szkody** w opóźnieniu dostarczenia bagażu) wprowadza się **udział własny Ubezpieczonego** w wysokości 100 PLN.

§ 80 Ustalenie wysokości odszkodowania

1. W przypadku utraty lub całkowitego zniszczenia bagażu, ERV wypłaca odszkodowanie w wysokości jego rzeczywistej wartości.
2. W przypadku uszkodzenia przedmiotów wchodzących w skład bagażu ERV wypłaca odszkodowanie w wysokości kosztów ich naprawy, o ile koszty naprawy nie przekraczają wysokości utraty wartości przedmiotu wskutek uszkodzenia. W przeciwnym przypadku ERV wypłaca odszkodowanie w wysokości utraty ich wartości.
3. Za rzeczywistą wartość uważa się kwotę, za jaką można nabyć przedmiot o takim samym standardzie i jakości, pomniejszony o stopień zużycia utraconego przedmiotu.
4. W przypadku klisz filmowych, nośników obrazu, dźwięku i danych, ERV wypłaca odszkodowanie do wysokości wartości materiału.
5. Przy ustalaniu rozmiaru **szkody** nie uwzględnia się wartości naukowej, kolekcjonerskiej, zabytkowej lub pamiątkowej.

§ 81 Wyłączenia odpowiedzialności ERV

Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej, oprócz **szkód** powstałych wskutek zdarzeń wymienionych w § 17, wyłączone są ponadto **szkody**:

- 1) polegające wyłącznie na uszkodzeniu lub zniszczeniu pojemników na bagaż, o których mowa w § 76 pkt 1),
- 2) w bagażu znajdującym się w zaparkowanym pojeździe pomiędzy godziną 22.00 a 06.00, z wyjątkiem przerw w podróży, które są objęte ochroną, o ile nie trwają dłużej niż 2 godziny,
- 3) w bagażu znajdującym się w kabinie jednostki pływającej pomiędzy godziną 22.00 a 06.00, chyba że jednostka pływająca stanowi miejsce zakwaterowania **Ubezpieczonego**,
- 4) we wszelkiego rodzaju dokumentach, biletach, kartach płatniczych, kluczach, rękopisach,
- 5) w krajowych i zagranicznych znakach pieniężnych, złotych i srebrnych monetach, w srebrze, złocie i platynie w złomie lub sztabach, a także w wyrobach ze złota, srebra, kamieni szlachetnych i pereł oraz platyny i metali z grupy platynowców, za wyjątkiem biżuterii,
- 6) w papierach wartościowych, czyli czekach, wekslach, obligacjach, akcjach, konosamentach, akredytywach dokumentowych i innych dokumentach zastępujących w obrocie gotówkę,
- 7) w dziełach sztuki, antykach i zbiorach kolekcjonerskich, w przedmiotach o wartości naukowej i artystycznej, w trofeach myśliwskich, broni, instrumentach muzycznych, futrach i skórkach,
- 8) w przedmiotach łatwo tłukących się, w przedmiotach glinianych, ze szkła, porcelany, marmuru,
- 9) w przedmiotach przewożonych w ilościach wskazujących na ich przeznaczenie handlowe oraz we wszelkiego rodzaju używkach,
- 10) w akcesoriach samochodowych oraz przedmiotach stanowiących wyposażenie przyczep kempingowych i w paliwach napędowych,
- 11) w programach komputerowych i danych na nośnikach wszelkiego rodzaju.
- 12) będące następstwem wycieku płynów, tłuszczów, barwników lub substancji żrących, znajdujących się w bagażu podróży,
- 13) powstałe w aparatach i urządzeniach elektrycznych wskutek ich wad lub działania prądu elektrycznego, chyba że działanie prądu spowodowało pożar (**ryzyko elementarne**),
- 14) powstałe we wszelkiego rodzaju próbkach, materiałach handlowych, towarach itp.,
- 15) będące skutkiem zatrzymania, zniszczenia lub konfiskaty przez organa celne bądź inne władze.

§ 82 Postępowanie w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego

1. W razie zajścia wypadków ubezpieczeniowych, o których mowa w §§ 77-78, poza obowiązkami określonymi w § 10, **Ubezpieczony** zobowiązany jest:
 - 1) w razie wypadku ubezpieczeniowego powstałego w wyniku przestępstwa (**kradzieży z włamaniem** lub **rozboju**), wypadku środka transportu lub zaginięcia w czasie trwania akcji ratowniczej prowadzonej w związku z działaniem **ryzyka elementarnych**, niezwłocznie zawiadomić o zajściu zdarzenia najbliższą jednostką policji, przedstawiając listę utraconych, zniszczonych lub uszkodzonych przedmiotów (z wyszczególnieniem ilości, wartości, roku nabycia i cech identyfikacyjnych) i uzyskać pisemny raport policji potwierdzający zgłoszenie, który należy przedłożyć ERV,
 - 2) w razie wypadku ubezpieczeniowego powstałego w miejscu zakwaterowania, niezwłocznie zawiadomić o zajściu zdarzenia administrację hotelu lub innego **obiektu noclegowego**, przedstawiając listę utraconych, zniszczonych lub uszkodzonych przedmiotów (z wyszczególnieniem ilości, wartości, roku nabycia i cech identyfikacyjnych) i uzyskać pisemne potwierdzenie tego zawiadomienia, które należy przedłożyć ERV,
 - 3) w razie wypadku ubezpieczeniowego powstałego w bagażu

powierzonym do przewozu lub przechowania, niezwłocznie zawiadomić o zajściu zdarzenia **przewoźnika** lub przechowalnię, przedstawiając listę utraconych, zniszczonych lub uszkodzonych przedmiotów (z wyszczególnieniem ilości, wartości, roku nabycia i cech identyfikacyjnych) i uzyskać pisemne potwierdzenie tego zawiadomienia, które należy przedłożyć ERV. W razie wykrycia **szkód** ukrytych, powstałych w czasie, gdy bagaż powierzony był do przewozu lub przechowania, należy niezwłocznie, przy zachowaniu terminu składania reklamacji, zażądać od **przewoźnika** lub przechowalni przeprowadzenia oględzin i pisemnego potwierdzenia powstania wyżej wymienionych **szkód**,

- 4) w razie wypadku ubezpieczeniowego powstałego wskutek działania **ryzyka elementarnych**, przedłożyć ERV dokumenty potwierdzające zajście **ryzyka elementarnego**,
 - 5) w razie **nagłego zachorowania** lub **nieszczęśliwego wypadku**, w wyniku którego **Ubezpieczony** stracił możliwość opiekowania się bagażem, przedłożyć ERV dokumentację medyczną poświadczającą udzielenie pomocy medycznej,
 - 6) w przypadku zgłoszenia roszczenia z tytułu opóźnienia dostarczenia bagażu, przedłożyć oryginały rachunków za zakupione przedmioty oraz wystawione przez **przewoźnika** potwierdzenie wystąpienia i okresu trwania opóźnienia dostarczenia bagażu,
 - 7) w każdym przypadku należy przedłożyć ERV wypełniony formularz zgłoszenia roszczenia, a na życzenie ERV dostarczyć zniszczone lub uszkodzone przedmioty.
2. W przypadku utraty, zniszczenia lub uszkodzenia przedmiotów wartościowych lub przenośnego sprzętu elektronicznego, należy przedłożyć ERV dowody zakupu przedmiotów lub inne dowody potwierdzające fakt ich nabycia lub posiadania (np. gwarancja, certyfikat jubilerski).
 3. Niedopełnienie któregośkolwiek z obowiązków określonych w ustępach poprzedzających niniejszego paragrafu, stanowi podstawę do odmowy wypłaty odszkodowania odpowiednio w całości lub części, w zależności od tego, w jakim stopniu niedopełnienie obowiązków wpłynęło na ustalenie przyczyny wypadku ubezpieczeniowego, odpowiedzialności za **szkodę** bądź wysokości odszkodowania.

§ 83 Postępowanie w razie odzyskania przedmiotów

W razie odzyskania skradzionych lub zagubionych przedmiotów, **Ubezpieczony** zobowiązany jest niezwłocznie po uzyskaniu informacji o ich odnalezieniu powiadomić o tym fakcie ERV. W takich przypadkach:

- 1) ERV wypłaca odszkodowanie za zniszczone, uszkodzone bądź brakujące przedmioty, a jeżeli zostały odzyskane w stanie nieuszkodzonym, ERV zwraca jedynie udokumentowane koszty związane z ich odzyskaniem do wysokości kwoty odszkodowania, jakie zostałyby wypłacone, gdyby przedmioty nie zostały odzyskane,
- 2) jeżeli przedmioty zostały odzyskane po wypłacie odszkodowania w stanie nieuszkodzonym, **Ubezpieczony** zobowiązany jest zwrócić ERV kwotę wypłaconego odszkodowania.

I Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym

§ 84 Przedmiot i zakres ubezpieczenia

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna **Ubezpieczonego** w życiu prywatnym, wynikająca z czynu niedozwolonego (deliktu), za **szkody na osobie**, bądź **szkody w mieniu**, wyrządzone **osobom trzecim**, do naprawienia których **Ubezpieczony** zobowiązany jest w myśl przepisów prawa. ERV udziela ochrony ubezpieczeniowej na zdarzenia powstałe **podczas podróży zagranicznej Ubezpieczonego**.
2. O ile zakres ochrony ubezpieczeniowej został rozszerzony o **pa-kiet SPORT**, przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność

cywilna **Ubezpieczonego** w życiu prywatnym, wynikająca z czynu niedozwolonego (deliktu), za **szkody osobowe**, bądź **szkody w mieniu**, wyrządzone **osobom trzecim** w związku z **amatorskim uprawianiem sportów wysokiego ryzyka**, do naprawienia których **Ubezpieczony** zobowiązany jest w myśl przepisów prawa. ERV udziela ochrony ubezpieczeniowej na zdarzenia powstałe podczas **podróży zagranicznej Ubezpieczonego**.

3. ERV pokrywa także, w granicach **sumy gwarancyjnej**, niezbędne koszty:
 - 1) wynagrodzenia powołanego za zgodą ERV rzeczoznawcy, mającego ustalić okoliczności wypadku, przyczyny lub rozmiar **szkody**,
 - 2) wynagrodzenia przedstawicieli prawnych, ustanowionych za zgodą ERV, jeżeli przeciwko **Ubezpieczonemu** zostanie wszczęte postępowanie sądowe.

§ 85 Suma gwarancyjna i udział własny

1. **Suma gwarancyjna** to górna granica odpowiedzialności ERV wobec **Ubezpieczonego** w **okresie ubezpieczenia** podczas **podróży zagranicznej Ubezpieczonego**.
2. ERV ponosi odpowiedzialność do wysokości **sumy gwarancyjnej** wskazanej w **dokumentie ubezpieczenia**, z zastrzeżeniem, że górny limit odpowiedzialności z tytułu **szkód w mieniu** wynosi odpowiednio:
 - 1) 50% **sumy gwarancyjnej**, w zakresie wskazanym w § 84 ust. 1,
 - 2) 20% **sumy gwarancyjnej** w zakresie określonym w § 84 ust. 2.
3. W przypadku **szkód w mieniu Ubezpieczony** ponosi **udział własny** w wysokości równowartości 200 EUR w każdej **szkodzie**.

§ 86 Wyłączenia odpowiedzialności ERV

1. ERV jest wolny od odpowiedzialności, jeżeli **Ubezpieczony** wyrządził **szkodę** umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa.
2. Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej, oprócz wyłączeń wymienionych w § 17 ust. 2, 5 i 6, wyłączone są ponadto **szkody**:
 - 1) wyrządzone przez **Ubezpieczonego** jego współpracownikom współuczestniczącym w **podróży**,
 - 2) wyrządzone przez **Ubezpieczonego** jego **najbliższym krewnym**,
 - 3) wyrządzone przez zwierzęta, których **Ubezpieczony** jest właścicielem oraz zwierzętom, za które ponosi odpowiedzialność,
 - 4) powstałe w środowisku naturalnym,
 - 5) powstałe wskutek przeniesienia choroby,
 - 6) powstałe wskutek wykonywania czynności zawodowych,
 - 7) powstałe wskutek posiadania, użytkowania lub prowadzenia pojazdów mechanicznych, urządzeń latających i pływających,
 - 8) powstałe w związku z posiadaniem lub używaniem broni palnej,
 - 9) powstałe podczas polowań,
 - 10) powstałe w mieniu, z którego **Ubezpieczony** korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu, użyczenia lub innej umowy odpłatnej,
 - 11) obejmujące utracone korzyści oraz czyste straty finansowe (straty nie związane ze **szkodą w mieniu** ani **na osobie**),
 - 12) związane z naruszeniem praw autorskich, patentów, znaków towarowych i nazw fabrycznych,
 - 13) powstałe w wartościach pieniężnych, za które uważa się krajowe i zagraniczne znaki pieniężne oraz wyroby ze złota, srebra, kamieni szlachetnych i pereł, a także platyny i pozostałych metali z grupy platynowców oraz monety złote i srebrne,
 - 14) powstałe w dokumentach, planach, zbiorach archiwalnych, filatelistycznych, numizmatycznych oraz dziełach sztuki i antykach,
 - 15) za które **Ubezpieczony** jest odpowiedzialny wskutek umow-

nego przejęcia odpowiedzialności cywilnej **osoby trzeciej**, albo wskutek rozszerzenia zakresu własnej odpowiedzialności cywilnej, wynikającej z obowiązujących przepisów prawa.

3. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje grzywn i kar administracyjnych lub sądowych oraz innych kar o charakterze pieniężnym, nałożonych na **Ubezpieczonego**.

§ 87 Postępowanie w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego

1. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego, poza obowiązkami określonymi w § 10, **Ubezpieczony**, zobowiązany jest:
 - 1) jeśli poszkodowany występuje z roszczeniem wobec **Ubezpieczonego** - w ciągu 7 dni od momentu uzyskania informacji o roszczeniu powiadomić o tym ERV,
 - 2) jeżeli zostało wszczęte wstępne śledztwo, wystosowano pozew lub nakaz zapłaty przeciwko **Ubezpieczonemu** - niezwłocznie poinformować o tym ERV również w sytuacji, gdy wypadek ubezpieczeniowy został zgłoszony wcześniej,
 - 3) w przypadku otrzymania nakazów zapłaty lub jakichkolwiek innych nakazów wystosowanych przez władze administracyjne - wnieść sprzeciw, czy inne właściwe środki odwoławcze, bez oczekiwania na instrukcje ERV,
 - 4) podjąć współpracę z ERV w zakresie niezbędnym do wyjaśnienia okoliczności powstania wypadku ubezpieczeniowego, dostarczyć ERV wyczerpujących i rzetelnych sprawozdań i opisów wypadku ubezpieczeniowego, a także dostarczyć ERV niezwłocznie po otrzymaniu każde wezwanie, pozew, wszelkie akta pozasądowe i dokumenty sądowe, dotyczące wypadku ubezpieczeniowego.
2. **Ubezpieczony** nie może potwierdzać swej odpowiedzialności ani akceptować jakiegokolwiek ugody bez zgody ERV. Działania podjęte przez **Ubezpieczonego**, zmierzające do zaspokojenia roszczenia osoby poszkodowanej, a w szczególności uznanie jego roszczeń lub zawarcie z nim ugody, bez uzyskania uprzedniej zgody ERV, są bezskuteczne wobec ERV.
3. Zaspokojenie lub uznanie przez **Ubezpieczonego** roszczenia osoby poszkodowanej bez wymaganej zgody ERV, nie ma wpływu na odpowiedzialność ERV.
4. ERV jest uprawniony do składania w imieniu **Ubezpieczonego** wszelkich oświadczeń mających na celu obronę przed wysuniętymi roszczeniami.
5. Niedopełnienie któregokolwiek z obowiązków określonych w ust. 1 niniejszego paragrafu, stanowi podstawę do odmowy wypłaty odszkodowania odpowiednio w całości lub części, w zależności od tego, w jakim stopniu niedopełnienie obowiązków wpłynęło na ustalenie przyczyny wypadku ubezpieczeniowego, odpowiedzialności za **szkodę** bądź wysokości odszkodowania.

J Porwanie (Kidnapping)

§ 88 Zakres ubezpieczenia

1. ERV wypłaci rekompensatę oraz pokryje koszty **podróży** powrotnej do **kraju zamieszkania Ubezpieczonego**, jeżeli **Ubezpieczony** zostanie **porwany** w czasie **podróży służbowej**.
2. Rekompensata zostanie wypłacona w wysokości 100 EUR za każdy dzień **porwania** i może być wypłacona za okres maksymalnie 60 dni.
3. ERV zorganizuje i pokryje koszty **podróży** powrotnej **Ubezpieczonego** do **kraju zamieszkania** do wysokości 2 000 EURO.

§ 89 Wyłączenia odpowiedzialności

ERV jest wolny od odpowiedzialności, jeżeli zdarzenie było spowodowane rażącym niedbalstwem **Ubezpieczonego** lub osób, za które ponosi on odpowiedzialność.

§ 90 Postępowanie w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego

W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego, poza obowiązkami określonymi w § 10, **Ubezpieczony**, zobowiązany jest:

- 1) Powiadomić o zdarzeniu **Centrum Alarmowe** natychmiast po odzyskaniu wolności,
- 2) Przedłożyć ERV raport o zdarzeniu sporządzony przez odpowiednie służby.

K Ochrona ubezpieczeniowa w strefie wojennej/wysokiego ryzyka

§ 91 Klasyfikacja stref ryzyka

Aktualna lista **stref wojennych** (war zone) oraz stref wysokiego ryzyka (risk zone) publikowana jest na stronie internetowej: www.vip-online.com. **Ubezpieczony** zobowiązany jest regularnie sprawdzać tę listę i być na bieżąco poinformowanym, które kraje są zakwalifikowane jako „**strefy wojenne**” (war zone), czy też „strefy wysokiego ryzyka” (risk zone).

§ 92 Zakres ubezpieczenia

W przypadku **podróży Ubezpieczonego** do, czy też pozostawiania na obszarze **stref wojennych** (war zone) lub stref wysokiego ryzyka (risk zone), ERV ponosi odpowiedzialność wyłącznie w zakresie określonym poniżej:

- 1) **Podróż do strefy wojennej** (war zone)/strefy wysokiego ryzyka (risk zone).
 - a) Ochrona ubezpieczeniowa będzie udzielona tylko wtedy, jeżeli **Ubezpieczający/Ubezpieczony** poinformował ERV o intencji odbycia **podróży do strefy wojennej** (war zone)/strefy wysokiego ryzyka (risk zone), opłacił dodatkową składkę i uzyskał od ERV potwierdzenie udzielenia ochrony ubezpieczeniowej przed wyjazdem. ERV zastrzega sobie prawo do odmowy udzielenia ochrony, jeżeli ryzyko dotyczące proponowanego obszaru jest zbyt wysokie.
 - b) W przypadku objęcia ochroną **podróży**, o której mowa w pkt 1) lit. a) powyżej, zakres odpowiedzialności ERV określony jest następująco:
 - (i) w odniesieniu do kosztów leczenia, ochrona udzielana jest zgodnie z postanowieniami sekcji A - w granicach **sumy ubezpieczenia** wskazanej w **dokumentie ubezpieczenia**, jednak nie wyższej niż 60 000 EUR;
 - (ii) w odniesieniu do ubezpieczenia kosztów udzielenia natychmiastowej pomocy assistance, zgodnie z postanowieniami § 27 (assistance medyczny) - w granicach **sumy ubezpieczenia** wskazanej w **dokumentie ubezpieczenia**, jednak nie wyższej niż 60 000 EUR;
 - (iii) w odniesieniu do ubezpieczenia następstw **nieszczęśliwego wypadku**, zgodnie z postanowieniami sekcji C - w granicach **sumy ubezpieczenia**, wskazanej w **dokumentie ubezpieczenia**, jednak nie wyższej niż 20 000 PLN.
- 2) Jeżeli obszar, gdzie przebywa **Ubezpieczony** zostanie zakwalifikowany jako „**strefa wojenna**” (war zone)/„strefa wysokiego ryzyka” (risk zone) po **rozpoczęciu** przez niego **podróży**, ERV ponosi odpowiedzialność w zakresie wskazanym wyżej w pkt 1) przez okres nie dłuższy niż 14 dni, od dnia, gdy obszar ten został zakwalifikowany jako **strefa wojenna** (war zone) lub strefa wysokiego ryzyka (risk zone). Przedłużenie udzielania ochrony ponad okres 14 dni jest możliwe za zgodą ERV i po opłaceniu dodatkowej składki.

§ 93 Ograniczenie odpowiedzialności

Transport i repatriacja będą podjęte jedynie w przypadku, w którym będzie pozwalała na to sytuacja w **strefie wojennej** (war zone) lub w strefie wysokiego ryzyka (risk zone).

L Ubezpieczenie sprzętu sportowego

§ 94 Przedmiot ubezpieczenia

O ile zakres ochrony ubezpieczeniowej został rozszerzony o **pakiet SPORT** zgodnie z § 18 ust. 6, przedmiotem ubezpieczenia jest **sprzęt sportowy** stanowiący własność **Ubezpieczonego** lub znajdujący się w jego posiadaniu podczas **podróży zagranicznej**, a także w drodze z **miejsca zamieszkania** lub stanowiska pracy bezpośrednio do granicy **kraju zamieszkania** w dniu **rozpoczęcia podróży** oraz w drodze od granicy **kraju zamieszkania** bezpośrednio do **miejsca zamieszkania** lub stanowiska pracy w dniu **zakończenia podróży**.

§ 95 Zakres ubezpieczenia

1. ERV odpowiada za **szkody** w sprzęcie sportowym znajdującym się pod bezpośrednią opieką **Ubezpieczonego**, jak i w sprzęcie sportowym powierzonym, (nie będącym pod bezpośrednią opieką **Ubezpieczonego**), polegające na utracie, zniszczeniu lub uszkodzeniu **sprzętu sportowego**.
2. W przypadku **sprzętu sportowego**, znajdującego się pod bezpośrednią opieką **Ubezpieczonego**, ERV wypłaca odszkodowanie za **szkody** powstałe wskutek:
 - 1) **rozboju**,
 - 2) **ryzyk elementarnych** oraz akcji ratowniczych prowadzonych w związku z nimi,
 - 3) wypadku środka transportu,
 - 4) **nagłego zachorowania** lub **nieszczęśliwego wypadku**, w wyniku którego **Ubezpieczony** stracił możliwość opiekowania się **sprzętem sportowym**.
3. W przypadku **sprzętu sportowego** powierzonego, ERV wypłaca odszkodowanie za **szkody** powstałe w sprzęcie sportowym:
 - 1) powierzonym **przewoźnikowi** do przewozu,
 - 2) oddanym do przechowalni bagażu za pokwitowaniem, pod warunkiem, że został utracony lub uszkodzony wskutek **kradzieży z włamaniem**,
 - 3) pozostawionym w zamkniętym pomieszczeniu w miejscu zakwaterowania **Ubezpieczonego** (z wyjątkiem pozostawionego w namiocie), pod warunkiem, że został utracony lub uszkodzony wskutek **kradzieży z włamaniem**,
 - 4) pozostawionym w zamkniętym na zamek zabezpieczający bagażniku samochodowym, pod warunkiem, że nie był on widoczny z zewnątrz oraz że bagażnik nie był wykonany z nietrwałego materiału (np. brezent),
 - 5) pozostawionym w zamkniętej na zamek zabezpieczający kabinie przyczepy kempingowej lub jednostki pływającej, pod warunkiem, że nie był on widoczny z zewnątrz.

§ 96 Opóźnienie dostarczenia sprzętu sportowego

W przypadku wynoszącego co najmniej 12 godzin opóźnienia w dostarczeniu **sprzętu sportowego** przez **przewoźnika** na miejsce pobytu **Ubezpieczonego** poza **krajem zamieszkania**, ERV zwraca koszty wypożyczenia **sprzętu sportowego** maksymalnie do wysokości 800 PLN. Zwrot poniesionych kosztów następuje wyłącznie na podstawie przedłożonych oryginałów rachunków. Z odpowiedzialności ERV wyłączone są opóźnienia w przypadku przewozu przez **przewoźnika** czarterowego.

§ 97 Suma ubezpieczenia i udział własny

1. Suma ubezpieczenia to górna granica odpowiedzialności ERV, wobec **Ubezpieczonego** w trakcie trwania umowy ubezpieczenia podczas **podróży zagranicznej**.
2. ERV ponosi odpowiedzialność do wysokości **sumy ubezpieczenia** wskazanej w **dokumentie ubezpieczenia**, z zastrzeżeniem § 96.
3. Wypłacone z tytułu opóźnienia dostarczenia **sprzętu sportowego** odszkodowanie pomniejsza **sumę ubezpieczenia sprzętu sportowego**.

4. W odniesieniu do każdej **szkody** (z wyłączeniem **szkody** w opóźnieniu dostarczenia **sprzętu sportowego**) wprowadza się **udział własny Ubezpieczonego** w wysokości 200 PLN.

§ 98 Ustalenie wysokości odszkodowania

1. W przypadku utraty lub całkowitego zniszczenia **sprzętu sportowego**, ERV wypłaca odszkodowanie w wysokości jego rzeczywistej wartości.
2. W przypadku uszkodzonego **sprzętu sportowego** ERV wypłaca odszkodowanie w wysokości kosztów naprawy, o ile koszty naprawy nie przekraczają wysokości utraty wartości przedmiotu wskutek uszkodzenia. W przeciwnym przypadku ERV wypłaca odszkodowanie w wysokości utraty wartości **sprzętu sportowego**.

§ 99 Wyłączenia odpowiedzialności ERV

Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej, oprócz **szkód** powstałych wskutek zdarzeń wymienionych w § 17, wyłączone są ponadto **szkody**:

- 1) polegające wyłącznie na uszkodzeniu lub zniszczeniu pokrowców na **sprzęt sportowy**,
- 2) polegające na utracie walorów estetycznych, które nie powodują braku możliwości dalszego użytkowania **sprzętu sportowego** zgodnie z jego przeznaczeniem,
- 3) w **sprzęcie sportowym** znajdującym się w zaparkowanym pojeździe pomiędzy godziną 22.00 a 06.00, z wyjątkiem przerw w **podróży**, które są objęte ochroną o ile nie trwają dłużej niż 2 godziny,
- 4) w **sprzęcie sportowym** znajdującym się w kabinie przyczepy kempingowej lub jednostki pływającej pomiędzy godziną 22.00 a 06.00, chyba że przyczepa kempingowa lub jednostka pływająca stanowią miejsce zakwaterowania **Ubezpieczonego**.

§ 100 Postępowanie w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego

1. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego, o którym mowa §§ 95 -96, poza obowiązkami określonymi w § 10, **Ubezpieczony** zobowiązany jest:
 - 1) w razie wypadku ubezpieczeniowego powstałego w wyniku przestępstwa (**kradzieży z włamaniem** lub **rozboju**) lub wypadku środka transportu, lub też zaginięcia w czasie trwania akcji ratowniczej prowadzonej w związku z działaniem **ryzyk elementarnych**, niezwłocznie zawiadomić o zajściu zdarzenia najbliższą jednostkę policji, przedkładając listę utraconych, zniszczonych lub uszkodzonych przedmiotów (ilość, wartość, rok nabycia i cechy identyfikacyjne) i uzyskać pisemny raport policji potwierdzający zgłoszenie, który należy przedłożyć ERV,
 - 2) w razie wypadku ubezpieczeniowego powstałego w miejscu zakwaterowania, niezwłocznie zawiadomić o zajściu zdarzenia administrację **obiektu noclegowego**, przedkładając listę utraconych, zniszczonych lub uszkodzonych przedmiotów (ilość, wartość, rok nabycia i cechy identyfikacyjne) i uzyskać pisemne potwierdzenie tego zawiadomienia, które należy przedłożyć ERV,
 - 3) w razie wypadku ubezpieczeniowego powstałego w **sprzęcie sportowym** powierzonym do przewozu lub przechowania, niezwłocznie zawiadomić o zajściu zdarzenia **przewoźnika** lub przechowalnię, przedkładając listę utraconych, zniszczonych lub uszkodzonych przedmiotów (ilość, wartość, rok nabycia i cechy identyfikacyjne) i uzyskać pisemne potwierdzenie tego zawiadomienia, które należy przedłożyć ERV. W razie wykrycia **szkód** ukrytych, powstałych w czasie, gdy **sprzęt sportowy** powierzony był do przewozu lub przechowania, należy niezwłocznie, przy zachowaniu terminu składania reklamacji, zażądać od **przewoźnika** lub przechowalni przeprowadzenia oględzin i pisemnego potwierdzenia powstania wyżej wymienionych **szkód**,

- 4) w razie wypadku ubezpieczeniowego powstałego wskutek działania **ryzyk elementarnych**, przedłożyć ERV dokumenty potwierdzające zajście **ryzyka elementarnego**,
- 5) w razie **nagłego zachorowania** lub **nieszczęśliwego wypadku**, w wyniku którego **Ubezpieczony** stracił możliwość opiekowania się sprzętem sportowym, przedłożyć ERV dokumenty potwierdzające udzielenie pomocy medycznej,
- 6) w przypadku zgłoszenia roszczenia z tytułu opóźnienia dostarczenia **sprzętu sportowego**, przedłożyć oryginały rachunków za wypożyczenie **sprzętu sportowego** oraz wystawione przez **przewoźnika** potwierdzenie wystąpienia i okres trwania opóźnienia dostarczenia **sprzętu sportowego**,
- 7) w każdym przypadku należy przedłożyć ERV wypełniony formularz zgłoszenia roszczenia, dowody zakupu przedmiotów lub inne dowody potwierdzające fakt ich nabycia lub posiadania (np. gwarancja) oraz dokumentację zdjęciową zniszczonych lub uszkodzonych przedmiotów.

2. Niedopełnienie któregośkolwiek z obowiązków określonych w ustępie poprzedzającym niniejszego paragrafu, stanowi podstawę do odmowy wypłaty odszkodowania odpowiednio w całości lub części, w zależności od tego, w jakim stopniu niedopełnienie obowiązków wpłynęło na ustalenie przyczyny wypadku ubezpieczeniowego, odpowiedzialności za **szkodę** bądź wysokości odszkodowania.

§ 101 Postępowanie w razie odzyskania przedmiotów

W razie odzyskania skradzionych lub zagubionych przedmiotów, **Ubezpieczony** zobowiązany jest niezwłocznie po uzyskaniu informacji o ich odnalezieniu powiadomić o tym fakcie ERV. W takich przypadkach:

- 1) ERV wypłaca odszkodowanie za zniszczone, uszkodzone bądź brakujące przedmioty, a jeżeli zostały odzyskane w stanie nieuszkodzonym, ERV zwraca jedynie udokumentowane koszty związane z ich odzyskaniem do wysokości kwoty odszkodowania, jakie zostałyby wypłacone, gdyby przedmioty nie zostały odzyskane,
- 2) jeżeli przedmioty zostały odzyskane po wypłacie odszkodowania w stanie nieuszkodzonym, **Ubezpieczony** zobowiązany jest zwrócić ERV kwotę wypłaconego odszkodowania lub przekazać ERV prawa własności lub posiadania odzyskanych przedmiotów.

Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia zostały zatwierdzone na mocy uchwały Zarządu nr 01/GIC/2017 z dnia 24 maja 2017 r. i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 1 czerwca 2017 roku.

Prezes Zarządu

Richard Bader

Członek Zarządu

Torsten Haase

Przykładowe sumy ubezpieczenia Corporate Travel Insurance

ZAKRES UBEZPIECZENIA	SUMA UBEZPIECZENIA
Koszty leczenia i transportu	od 20 000 € do 200 000 €
koszty hospitalizacji	do wysokości sumy ubezpieczenia KL
leczenie ambulatoryjne	do wysokości sumy ubezpieczenia KL
leczenie stomatologiczne	500 EUR
naprawy lub zakupu okularów, wózków inwalidzkich oraz naprawy protez	500 EUR
transport i repatriacja	do wysokości sumy ubezpieczenia KL
koszt zakupu trumny lub urny	tak
pogrzeb za granicą	1 000 EUR
Assistance	
pomoc medyczna	tak
powiadomienie rodziny	tak
gwarancja pokrycia kosztów leczenia	tak
organizacja transportu medycznego	tak
organizacja transportu do miejsca, z którego podróż może być kontynuowana	tak
organizacja transportu powrotnego do kraju zamieszkania	tak
organizacja transportu zwłok lub pogrzebu za granicą	tak
organizacja i pokrycie kosztów transportu i zakwaterowania osoby towarzyszącej	1 000 EUR
organizacja i pokrycie kosztów transportu i zakwaterowania osoby wezwanej do towarzyszenia	2 000 EUR
przekazywanie pilnych informacji	tak
pomoc finansowa - pożyczka zwrotna	500 EUR
pomoc w przypadku utraty przedmiotów osobistego użytku	250 EUR
pomoc w przypadku opóźnienia środka transportu	200 EUR
pomoc w zmianie rezerwacji lotu	200 EUR
organizacja i pokrycie kosztów wcześniejszego powrotu	1 000 EUR
pomoc prawna	2 500 EUR
pożyczka na kaucję	12 500 EUR
zastępstwo kierowcy	500 EUR
VIP (Voyage Information Portal)	tak
Ubezpieczenie bagażu podróжного	od 1 000 PLN do 8 000 PLN
opóźnienie dostarczenia bagażu	300 EUR
Ubezpieczenie kosztów ratownictwa i poszukiwań	do 7 000 EUR

ZAKRES UBEZPIECZENIA	SUMA UBEZPIECZENIA
Następstwa Nieszczęśliwych Wypadków	
ubezpieczenie Następstw Nieszczęśliwych Wypadków - uszczerbek na zdrowiu	od 5 000 PLN do 100 000 PLN
ubezpieczenie Następstw Nieszczęśliwych Wypadków - śmierć	od 5 000 PLN do 100 000 PLN
zasilek dzienny z tytułu czasowej niezdolności do pracy	tak
refundacja kosztów aktywizacji zawodowej	tak
koszty rehabilitacji	tak
rozszerzenie o zawał serca i udar mózgu	tak
Ubezpieczenie kosztów przerwania podróży	tak
Ubezpieczenie kosztów rezygnacji z podróży	tak
Ubezpieczenie kosztów podróży osoby zastępującej	tak
Odpowiedzialność cywilna w życiu prywatnym	
Ubezpieczenie odpowiedzialności w życiu prywatnym za szkody na osobie	od 10 000 € do 200 000 €
Ubezpieczenie odpowiedzialności w życiu prywatnym za szkody w mieniu	od 5 000 € do 100 000 €
Ryzyka dodatkowe	
Następstwa chorób przewlekłych	tak
Następstwa wykonywania pracy fizycznej	tak
Następstwa wykonywania pracy fizycznej o wysokim stopniu ryzyka	tak
Bierne uczestnictwo w aktach terroryzmu	tak
Strefy wojny/wysokiego ryzyka	tak
Porwanie (kidnapping)	tak
Amatorskie uprawianie sportów wysokiego ryzyka	tak
Pakiet SPORT	
Następstwa amatorskiego uprawiania sportów wysokiego ryzyka	tak
Koszty ratownictwa i poszukiwań	5 000 EUR
Sprzęt sportowy	4 000 PLN
Opóźnienie dostarczenia sprzętu sportowego	800 PLN
Odpowiedzialność cywilna w związku z uprawianiem sportów wysokiego ryzyka	
szkody osobowe	20 000 EUR
szkody rzeczowe	4 000 EUR

W nagłych wypadkach **ZA GRANICĄ** prosimy o kontakt z Centrum Alarmowym czynnym 24 godziny na dobę, 365 dni w roku.

Dzwoniąc do **Centrum Alarmowego** prosimy podać następujące informacje:

W przypadku pytań lub wątpliwości **W KRAJU** prosimy kontaktować się telefonicznie lub za pomocą poczty elektronicznej.

Numer Centrum Alarmowego:
+48 58 309 11 00

Tylko w nagłych przypadkach

Centrum Alarmowe nie udziela informacji o zakresie ubezpieczenia. W takich przypadkach prosimy o kontakt z ERV.

- **Dane zgłaszającego**
(imię i nazwisko, miejsce z którego dzwoni, numer telefonu do kontaktu)
- **Dane poszkodowanego**
(imię i nazwisko, wiek, adres zamieszkania)
- **Rodzaj i miejsce zdarzenia**
- **Gdzie znajduje się poszkodowany?**
(hotel, szpital)
- **Numer polisy / nr rezerwacji**

telefon kontaktowy:

+48 58 324 88 50

(pon. - pt. godz. 8:30 - 16:30)

e-mail: szkody@erv.pl
internet: www.erv.pl
adres: ERV
Europäische Reiseversicherung AG
Oddział w Polsce,
80-748 Gdańsk,
ul. Chmielna 101/102